

Рождён, чтоб "Мрию" сделать былью

6-7 стор.

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

www.krula.com.ua

Крила України

21 – 26 лютого 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 8 (568)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Днями у Києві відбулася зустріч начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України генерал-полковника Григорія Педченка з кращими сержантами та старшинами української армії. Участь у заході, окрім представників сержантського корпусу з інших видів Збройних Сил України, взяв і головний сержант взводу бригади транспортної авіації Повітряних Сил старший сержант Григорій Дробязко.

Читайте на 2 стор.

Головне завдання – забезпечити боєздатність військ

Читайте на 3 стор.

З метою підтримання престижу інженерно-авіаційної служби авіації, мобілізації інженерно-технічного складу на успішне виконання завдань і підтримання постійної бойової готовності авіаційної техніки, 19 березня 2010 року Міністром оборони України видано наказ № 149 "Про встановлення дня інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України", яким 25 лютого встановлено Днем інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України з щорічним його відзначенням.

Читайте на 8-9 стор.

Кубок "Крила України" змінив вінницьку прописку на житомирську

Читайте на 15 стор.

Українців повернули на Батьківщину

24 лютого близько опівночі до Борисполя повернувся військово-транспортний літак Іл-76МД Повітряних Сил Збройних Сил України із 152 пасажирами на борту, яких вивезли в рамках операції з евакуації громадян України з території Лівійської Арабської Джамахірії. Операція проводилася відповідно до доручення Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України Віктора Януковича Міністерством оборони України спільно з Мініс-

терством закордонних справ України у зв'язку з дестабілізацією суспільно-політичної ситуації у Лівії.

Переліт здійснював екіпаж найдосвідченіших вітчизняних військових льотчиків, до складу якого входили: командир корабля льотчик 1-го класу підполковник Володимир Бухальський, льотчик-інструктор полковник Дмитро Мимріков, помічник командира екіпажу майор Олександр Белий, штурман-інструктор підполковник Федір Шевченко, штурман кораб-

ля майор Олексій Онищенко, старший бортовий технік капітан Олег Дюдін, старший бортовий радист майор Олександр Гнед, старший бортовий стрілець прапорщик Ігор Шаповал, бортовий авіаційний технік старший лейтенант Павло Бузов, інженери майор Сергій Алексєнко та майор Валерій Калініченко. Політ до Тріполі та у зворотному напрямку пройшов у штатному режимі.

Служба інформації "КУ".

РОТАЦІЯ

У Кот-д'Івуарі відбулася чергова ротація

Днями на базовому аеродромі 56-го окремого вертолітного загону ЗС України сил Місії ООН у Ліберії відбулася чергова ротація особового складу вертолітної групи, що виконує завдання з оперативної підтримки Місії ООН у Кот-д'Івуарі. Пара транспортно-бойових вертольотів Мі-8 МТ, вилетівши з аеродрому Буаке у сусідньому Кот-д'Івуарі, і подолавши 615 кілометрів, прибула до Ліберії на базовий аеродром 56-го окремого вертолітного загону ЗС України. Того ж дня після заміни вертольотів та особового складу група авіаційної підтримки вирушила у зворотному напрямку.

– Формат надання авіаційної підтримки силами Місії ООН у Кот-д'Івуарі поки залишається беззмінним, – повідомив командир 56-го окремого вертолітного загону військовий льотчик першого класу полковник Петро Пліс. – Два льотних екіпажі на чолі з командирами вертольотів підполковником Володимиром Партикум та майором Олегом Старченком проводять повітряні патрулювання державного кордону Республіки Кот-д'Івуар, здійснюють повітряну розвідку та супроводження переміщення

військ. Також проводиться підготовка до вводу ланки вертольотів Мі-24.

У складі вертолітної групи виконуватимуть завдання фахівці групи інженерно-авіаційної служби з обслуговування та регламенту вертольотів і двигунів, авіаційного озброєння та обладнання, радіоелектронного обладнання тощо. Старшим авіаційного підрозділу призначено заступника командира 56-го окремого вертолітного загону ЗС України підполковника Володимира Партику.

Закінчення на 2 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2011 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;
99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;
49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;
16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;
199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

СПІВПРАЦЯ**У центрі уваги – сержантський склад**

21 лютого у Вінниці відбулася протокольна зустріч командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенанта Сергія Онищенка з аташе з питань оборони при Посольстві Великої Британії в Україні капітаном 1-го рангу Джоном Форманом.

Метою зустрічі було обговорення перспективних напрямків співробітництва між Повітряними Силами Збройних Сил та Королівськими Військово-повітряними силами Великої Британії.

Під час зустрічі командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Сергій Онищенко висловив сподівання на продовження та зміцнення плідної співпраці між Україною та Великою Британією в сфері міжнародного військового співробітництва.

Зокрема, українською стороною було порушено питання підготовки сержантського складу, а саме можливість навчання даної категорії військовослужбовців у Коледжі сержантів Великої Британії. Особливо були обговорені організаційні питання та фінансові умови участі делегації та авіаційної техніки Повітряних Сил ЗС України в міжнародному авіаційному салоні "The Royal International Tattoo", який проходить у британському місті Фейлфорд у липні цього року.

На завершення зустрічі іноземного гостя ознайомили з експозиціями Військово-історичного музею Повітряних Сил ЗС України.

Прес-центр КПС ЗС України.

ПРОФЕСІЙНА АРМІЯ

Днями у Києві, відбулася зустріч начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України генерал-полковника Григорія Педченка з кращими сержантами та старшинами української армії. Участь у заході, окрім представників сержантського корпусу з інших видів Збройних сил України взяв і головний сержант взводу бригади транспортної авіації Повітряних Сил старший сержант Григорій Дробязко.

– Наша головна задача – створення потужної, професійної української армії. І я абсолютно упевнений, що без сержантського складу таку армію неможливо створити, – наголосив Головнокомандувач Збройних Сил на початку зустрічі. – Твердо переконаний, що моя особиста зустріч з найкращими професіоналами з числа сержантського та старшинського складу Збройних Сил України – це новий і надзвичайно важливий період в історії Українського війська.

Під час відвертої розмови сержанти і старшини розповіли про нагальні проблеми, які існують на сьогоднішній день у військах в організації та проведенні бойової підготовки, забезпеченні соціального захисту військовослужбовців. Начальник Генерального штабу уважно їх вислухав і дав доручення відповідальним керівникам протягом місяця опрацювати та розробити нові шляхи та напрями ефективного удосконалення підготовки професійного сержантського складу.

Із сержантами про нагальні проблеми

жантського складу.

Начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України визначив в короткостроковій перспективі два етапи підготовки сержантського корпусу.

– Протягом цього року

особисто та вимагатиме цього від командувача до командира взводу. – До того ж мною прийняте рішення і буде підписаний наказ – не менше 10 відсотків службового житла розподілялося на сержантів. Ми почнемо створюва-

вання за укладання другого та подальших контрактів.

Крім того, протягом 2012 - 2013 років нарощуватиметься навчально-матеріальна, тренажерна база коледжів підготовки сержантів та здійснюватиметься направлення на заміщення посад викладачів коледжів підготовлених військових практиків.

– Другий етап має завершитися призначенням Головного сержанта Збройних Сил України, – повідомив генерал-полковник Григорій Педченко.

Він також зазначив, що на базі окремого Київського полку Президента України відбудуться Перші Всеармійські Збори сержантського складу.

– Вони будуть присвячені Дню сержанта, яке відзначається 4-го березня. Саме під час цих зборів його учасниками має бути обговорений та затверджений Кодекс честі сержанта Збройних Сил України, – сказав генерал-полковник Григорій Педченко.

На завершення зустрічі за старанність, розумну ініціативу, зразкове виконання службового обов'язку, відмінні показники у навчанні та професійній підготовці за підсумками 2010 року генерал-полковник Григорій Педченко нагородив кращих сержантів і старшин цінними подарунками – наручними годинниками та подякував їм за високий професіоналізм.

– Ми знімемо всі штучні перепони, які сьогодні, на жаль, існують в органах військового управління та військових частинах, що стосуються надання соціальних гарантій з питань управління на навчання, розподілу службового житла, санаторно-курортного обслуговування, медичного забезпечення членів сімей сержантів та старшин, – підкреслив він та наголосив, що на цьому етапі передбачається запровадження системи премію-

ти професійний сержантський корпус із соціальних аспектів.

Під час другого етапу підготовки сержантського корпусу протягом 2012 - 2013 років планується поліпшити систему мотивації до військової служби сержантсько-старшинського складу.

– Ми знімемо всі штучні перепони, які сьогодні, на жаль, існують в органах військового управління та військових частинах, що стосуються надання соціальних гарантій з питань управління на навчання, розподілу службового житла, санаторно-курортного обслуговування, медичного забезпечення членів сімей сержантів та старшин, – підкреслив він та наголосив, що на цьому етапі передбачається запровадження системи премію-

ми повинні укомплектувати не менше 90% посад сержантсько-старшинського складу, які передбачаються для комплектування військовослужбовцями військової служби за контрактом, завершити законодавче закріплення прав та обов'язків професійного сержантського складу у Статутах Збройних Сил України, в умовах обмеженого ресурсу виконати задачу щодо переобладнання шести об'єктів у казарми поліпшеного типу для створення фонду службового житла, подолати необізнаність командирів та начальників всіх рівнів щодо забезпечення кар'єрного зростання сержантського складу, – повідомив генерал-полковник Григорій Педченко та наголосив, що виконання цієї задачі він контролюватиме

РЕФОРМА**Механізм держуправління в оборонному секторі економіки систематизують**

Президент України Віктор Янукович доручив представникам оборонно-промислового комплексу країни систематизувати механізм державного управління в оборонному секторі економіки України. Про це повідомляє Defense Express.

Під час візиту до Харкова Віктор Янукович, звертаючись до голови ДКАУ Юрія Алексєєва, сказав: "Хотів би висловити вам своє побажання, щоб ви разом з Борисом

Колесниковим подивилися, як систематизувати систему державного управління в оборонному секторі економіки. Тому що тієї кооперації, яка існує тільки на рівні нашого космічного агентства, я вважаю, недостатньо. Її потрібно розширювати та підсилювати цей напрямок". Глава держави доручив держчиновникам "попрацювати" над цим питанням і подати йому відповідні пропозиції найближчим часом.

В МО України буде три цільових програми

Найближчим часом буде затверджено три цільові програми: програма розвитку літака Ан-70, а також програми "Сапсан" і "Корвет". Про це заявив перший заступник Міністра оборони України Володимир Можаровський, передає Defense Express.

– З фінансового ресурсу, який мають Збройні Сили, ми по мінімуму знайдемо можливість фінансування, щоб ці роботи не зупинилися, – сказав, зокрема, В.Можаровський.

– Виходячи з реального фінансового ресурсу, в 2010 році в цілому за рік вдалося відновити близько трьох тисяч зразків озброєння і військової техніки. Серед цих трьох тисяч зразків – 26 літаків різних типів, 11 вертольотів, 12 кораблів і катерів служби забезпечення, 120 зразків ракетно-артилерійського озброєння, більше 40 зразків бронетанкового озброєння, близько 300 одиниць автомобільної техніки. Продовжено ресурс двох зенітно-ракетних комплексів С-300ПС, – відзначив Володимир Можаровський.

Служба інформації "КУ".

ПАРТНЕРСТВО**В рамках конструктивного партнерства**

Кабінет Міністрів України затвердив проект річної програми співробітництва Україна з НАТО, який буде передано на розгляд Президенту України Віктору Януковичу. Про це повідомляє урядовий портал.

Як повідомляється, згідно з проектом Україна розбудуватиме конструктивне партнерство з Північноатлантичним альянсом. При цьому виконання річної національної програми співробітництва Україна – НАТО буде сприяти продовженню внутрішніх реформ в галузі безпеки, оборони, економіки та інших сферах, а також залученню до цих процесів експертних і інших можливостей держав-членів НАТО.

Служба інформації "КУ".

РОТАЦІЯ**У Кот-д'Івуарі відбулася чергова ротація**

Закінчення. Початок на 1 стор.

Зв'язок, радіотехнічне та метеорологічне забезпечення здійснюватимуться за допомогою штатних засобів 56-го окремого вертолітного загону. Також підрозділ забезпечений радіостанцією та трьома супутниковими телефонами. За допомогою місії ООН у Кот-д'Івуарі особовий склад української вертолітної групи забезпечений мобільними та комп'ютерними мережами зв'язку та мережею Інтернет.

Для медичного забезпечення вертолітної групи виділено необхідну кількість медичного майна та ліків, також до складу підрозділу включено авіаційних лікарів. Поряд з цим медична допомога надаватиметься у військовому госпіталі Ганійського контингенту 2-го рівня у місті Буаке. Окрім цього, під час виконання завдання медичний персонал авіаційної групи підтримки стежитиме за виконанням санітарних норм харчування та водопостачання. Запобігаючи виникненню серед особового складу інфекційних захворювань, виключені випадки вживання води та їжі, що не пройшли термічної обробки. Також максимально обмежені контакти екіпажів вертольотів з місцевим населенням під час виконання завдання на території Республіки Кот д' Івуар.

Охорону та оборону аеродрому Буаке та місця розташування української вертолітної групи здійснюють підрозділи пакистанського контингенту зі складу місії ООН в Республіці Кот-д'Івуар.

**Вадим Ковальов.
Ліберія.**

ПЕРЕДПЛАТА - ВЕСЬ РІК!

На журнал "Авіація і Время" в будь-якому індекс поштовому відділенні України за "Каталогом видань України" 22792

Докладно про різні літальні апарати, авіація у світових війнах та локальних конфліктах, новітні авіаційні тенденції, креслення, авіаекзотика та інше.

Видається російською мовою

Деякі з раніш виданих журналів та іншу нашу продукцію Ви можете придбати звернувшись до редакції

www.aviation-time.kiev.ua a/c-166, Київ, 03062, Україна. тел./факс: (044) 454-30-47 e-mail: info@aviation-time.kiev.ua

Видається з 1992 р.

В УМОВАХ РЕФОРМ

“Треба діяти рішуче і швидко”

Віктор Янукович доручив протягом тижня доопрацювати проект Національного плану дій на 2011 рік.

– Я його одразу невідкладно підпишу, – сказав Глава держави на засіданні Комітету з економічних реформ, що відбулося 22 лютого. – Безперечно Програма економічних реформ є для нас стратегічним документом, який щодня має бути пріоритетом для діяльності кожного урядовця. Водночас чітко визначені пріоритети діяльності у форматі Національного плану дій дають відповідь, де саме концентрувати ресурси цього року, – підкреслив Віктор Янукович.

За словами Глави держави, по кожному напрямку у Національному плані буде зафіксовано конкретні “індикатори успіху” – результати, що мають бути досягнуті на кінець 2011 року. Така сама система працюватиме і у наступних роках. За цими індикаторами вся країна оцінюватиме роботу Уряду через 10 місяців, що Президент України обіцяє ро-

бити публічно.

Глава держави також наголосив, що він щодня триматиме руку на пульсі реформ і працюватиме безпосередньо з їх виконавцями. На завершення засідання Комітету Віктор Янукович підкреслив: “Процес реформ є болючим, тому він не повинен бути розтягнутим у часі. Треба діяти рішуче і швидко”.

– Хотів би попередити персонально кожного – робота виключно на результат, практичне впровадження кожного положення новоприйнятих законів, жорстка виконавська дисципліна. Будь-який спротив реформаторським ініціативам має присікатися на корені, – наголосив Віктор Янукович.

Служба інформації “КУ”.

ВІЙСЬКО ЗВІТУЄ

22 лютого у Києві, у Центральному будинку офіцерів ЗС України, відбулася презентація щорічника “Біла книга – 2010. Збройні Сили України”. У презентації взяли участь перший заступник Міністра оборони України Володимир Мажаровський, керівники структурних підрозділів військового відомства, представники засобів масової інформації.

Презентуючи присутнім “Білу книгу – 2010”, перший заступник Міністра оборони України Володимир Мажаровський зазначив, що це вже шосте видання військового відомства, яке вкотре продемонструвало відкритість Міністерства оборони та Збройних Сил України перед суспільством.

За словами Володимира Мажаровського, минулий рік був непростим для Збройних Сил.

– Проте у 2010 році нам вдалося зробити більше за всіма напрямками життєдіяльності Збройних Сил, ніж у 2009 році. Завдяки підтримці Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України, діям Уряду і зусиллям керівництва Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних Сил України у 2010 році були зупинені руйнівні процеси, що відбувалися в армії останнім часом, і досягнуто стабілізації, – наголосив він.

Вдалося майже вдвічі підвищити інтенсивність заходів оперативної і бойової підготовки, покращилися показники виконання заходів бойової підготовки в усіх трьох видах Збройних Сил та в родах військ, більше ніж у 2 рази збільшився наліт авіації Повітряних Сил та армійської авіації Сухопутних військ, у 2,5 рази – наплавність кораблів. На завершальному етапі підготовки Збройних Сил у 2010 році були проведені масштабні командно-штабні навчання із залученням військ. На них залучалися більше 7 тисяч військовослужбовців, більше тисячі одиниць бойової і спеціальної техніки. Навчання проводилися протягом 2 тижнів на 5 полігонах Сухопутних військ, 10 полігонах Військово-Морських Сил, 2 полігонах Повітряних Сил.

– Фактично Міністерство оборони, Генеральний штаб мали змогу оцінити рівень підготовки військовослужбовців і визначити для себе проблемні питання, вирішення яких у подальшому дасть змогу більш ефективно здійсню-

Головне завдання – забезпечити боєздатність військ

вати заходи підготовки військ та сил, – зауважив Володимир Мажаровський.

Як поінформував Володимир Мажаровський, протягом минулого року зроблені і практичні дієві кроки з технічного переоснащення і оновлення озброєння та військової

озброєнням та військовою технікою, – підкреслив Володимир Мажаровський.

Щодо завдань Збройних Сил України на 2011 рік, перший заступник керівника Міністерства оборони повідомив, що вони є амбітними. Перш за все, йдеться про оновлення пакета документів, що визначають політику в оборонній сфері.

– Закінчується оборонний огляд, завершується робота над Стратегією національної безпеки, Воєнної доктрини, Стратегічного оборонного бюлетеня. На підставі цих документів вже найближчим часом буде відпрацьовано Концепцію подальшого реформування та розвитку Збройних Сил України, а за нею і Державну програму реформування та розвитку Збройних Сил на 2011-2015 роки, Комплексну програму розвитку озброєння і військової техніки, а та-

техніки.

– Виходячи із реального фінансового ресурсу, у 2010 році Міністерство оборони і Генеральний штаб пріоритетним напрямом визначили модернізацію та оновлення авіаційної техніки і засобів протиповітряної оборони. Це пов'язано з тим, що дана техніка і озброєння використовуються і у мирний час для охорони повітряного простору держави, прикриття важливих об'єктів держави і промисловості, – наголосив він, зазначивши, що загалом за рік вдалося відновити близько 3 тисяч зразків озброєння та військової техніки.

Позитивні зрушення, за словами першого заступника глави оборонного відомства, відбулися і стосовно забезпечення житлом військовослужбовців. На сьогодні на черзі на отримання житла більше 45 тисяч осіб, з них 12% – ті військовослужбовці, які вже звільнені в запас. У 2010 році збудовано і придбано 2 тисячі 20 квартир. І у 2011 році зусилля у цьому напрямку нарощуватимуться.

– Таким чином, завдання, які були визначені Президентом України – Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України, у 2010 році були в основному виконані. Найголовніше, що нам в цілому вдалося створити підґрунтя для припинення руйнівних процесів у Збройних Силах, створити сприятливі умови для відновлення боєздатності Збройних Сил, поступового підвищення рівня підготовки військ та сил, оснащення їх

кож цільові програми щодо розвитку основних зразків озброєння та військової техніки, – зазначив він.

Володимир Мажаровський нагадав, що 2011 рік оголошений роком технічної готовності озброєння та військової техніки та підготовки професійного сержантського складу. При цьому, вже з початку поточного року у Міністерстві оборони України, Генеральному штабі ЗС України здійснюються необхідні заходи для того, щоб війська та сили у повному обсязі могли виконати завдання 2011 року.

– Головне завдання, яке ми ставимо перед собою, – забезпечити боєздатність військ та сил, відновити повномасштабну підготовку, вдосконалити систему управління та зв'язку, відновити озброєння та військову техніку, підвищити соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей. У нас є ресурс, який, за умови ефективного, раціонального використання, дозволить виконати це завдання, – зазначив перший заступник Міністра оборони України.

Він також підкреслив, що керівництво Міністерства оборони України та Генерального штабу ЗС України очікує з боку керівництва держави підтримки своїх намірів, максимального сприяння в отриманні Збройними Силами належного ресурсного забезпечення.

За повідомленням Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міністерства оборони.

ТЕХНОЛОГІЇ

ASGLA – новий українсько-німецький ЗРК ближнього радіусу дії

Німецька компанія “Рейнметаллдіфенс” спільно з українською “Арсенал” розробила новий мобільний ЗРК, який отримав позначення ASGLA (ASRAD – Ігла). Він є синтезом німецького ЗРК ASRAD-2 і ПЗРК “Ігла”, встановлених на шасі БТР-80.

Як заявляють розробники, ASGLA може використовуватися як для захисту стаціонарних об'єктів, так і як мобільний комплекс для прикриття визначеного району або місць дислокації підрозділів сухопутних військ.

До складу взводу ЗРК ASGLA входять: командний пункт взводу (КНП), пост попередження і управління вогнем, а також до восьми вогневих одиниць (ПУ).

Командний пункт відповідає за загальне управління і планування завдань, координацію дій інших елементів взводу і очінку результатів стрільби. Мінімальний розрахунок з трьох чоловік (командир, оператор і водій) розташовується у двох або більше робочих станціях.

До складу поста попередження і управління вогнем входить трикоординатна РЛС виявлення і супроводу цілей X-Tag 3D компанії “Рейнметаллдіфенс”. Вона дозволяє отримувати інформацію про повітряну обстановку. Станція, що функціонує в X-діапазоні, оснащена фазованою антенною решіткою і вбудованою антеною системи державного розпізнавання “свій-чужий”. Інструментальна дальність виявлення РЛС становить 25-50 км, період оновлення інформації про ціль 1, 1,5 або 2 сек. (залежно від режиму роботи). Стандартний розрахунок поста виявлення і управління вогнем складається з командира та оператора, кожен з яких має свою робочу станцію, а також водія.

ПУ ASGLA розроблена на платформі ASRAD-2. Розрахунок складається з трьох чоловік (командир, стрілок і водій). Бойова маса ПУ становить 1300 кг, озброєння – чотири ракети “Ігла-1М” в готовому до пуску положенні і 12,7-мм кулемет. Ще вісім ракет зберігаються в кабіні. Башта забезпечує можливість наведення по горизонталі в секторі 360 град, по вертикалі – у діапазоні від -10 до +55 град. Максимальна швидкість повороту башти – 60 град/сек.

Стабілізована у двох площинах електронно-оптична система прицілювання компанії “Рейнметаллдіфенс” включає тепловізійний прилад нічного бачення, опціонально-денну камеру і лазерний далекомір. Вона призначена для виявлення, розпізнавання та ідентифікації рухомих і стаціонарних об'єктів у будь-який час доби та в умовах обмеженої видимості і забезпечує високу ймовірність ураження цілі як на місці, так і в русі. Розроблений “Рейнметалл” спільно з “Діп” пасивний швидкодіючий блок датчиків пошуку та супроводу цілі FIRST (FastInfraRed Search-and-Track) встановлюється на посту попередження і управління вогнем та ПУ. При необхідності може бути встановлений більш дешевий варіант, оснащений одним скануючим датчиком з сектором огляду по куту місця 18 град. замість 36 град. у стандартній версії.

ПУ ASGLA здатна виявити ціль на дальності понад 12 км і вразити її на дальності понад 7 км. Перехоплення цілі здійснюється на відстані 5 км і більше залежно від ТТХ ракет.

Служба інформації “КУ”.

СПІВПРАЦЯ**Влада бере шефство над військовими**

У 2011 році у зв'язку з'єднаннях та військових частинах Повітряних Сил Збройних Сил України продовжено роботу організації виконання Указу Президента України від 27 вересня 2010 року "Питання шефства над Збройними Силами України". Відповідно до Переліку з'єднань, військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій Збройних Сил України, над якими здійснюється шефство, затвердженого цим Указом, органами місцевого самоврядування та обласними, районними і міськими державними адміністраціями встановлено шефство над 64 військовими частинами виду ЗС України. Напередодні Дня захисника Вітчизни командувач ПС ЗС України видав наказ "Про організацію шефської роботи в Повітряних Силах Збройних Сил України", яким утворив у Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України групу координації шефських зв'язків. Її очолив начальник управління з виховної та соціально-психологічної роботи полковник Олег Грунтковський.

– У Повітряних Силах Збройних Сил України, – зазначив полковник О. Грунтковський, – шефська робота проводиться з метою поліпшення військово-патріотичного виховання молоді та культурно-виховної роботи з військовослужбовцями; підвищення рівня підготовки молоді до виконання військового обов'язку щодо захисту держави; надання допомоги у забезпеченні військових частин, установ та Харківського університету Повітряних Сил продовольством, пально-мастильними матеріалами, матеріально-технічними засобами для підвищення рівня технічної готовності військових частин та створення оптимальних умов несення служби особовим складом підрозділів; вирішення питань, пов'язаних із задоволенням соціальних потреб військовослужбовців.

З початку нового навчального року із залученням шефів проведено близько двох десятків різноманітних заходів. Це святкування Днів частин, Дня ЗС України, новорічних та різдвяних свят. Для допризовної молоді у військових частинах проводилися Дні відкритих дверей, де юнаки могли познайомитися з буднями захисників неба України.

Зважаючи на проблеми із забезпеченням, органи місцевого самоврядування надали допомогу в організації передплати на періодичні видання багатьох військових частин на всій території України. Для авіаційної бригади, що дислокується поблизу міста Миколаїв, Ленінська державна адміністрація Миколаєва виділила кошти, необхідні для придбання принтера. Для зенітної ракетної бригади, що дислокується в Одеській області, Комінтернівська районна державна адміністрація придбала музичну міні-систему "SAMSUNG" RAD-125, а Біляївська районна рада – сучасний комп'ютер в комплекті.

– Шефство держадміністрацій та органів місцевого самоврядування над військовими частинами ПС ЗС України тільки набирає оберти, – зазначив полковник Олег Грунтковський. – Завдяки сприянню шефів – Вінницької обласної державної адміністрації, – ВАТ "Вінницяоблпаливо" надає цільову допомогу у проведенні ремонту військових гуртожитків на території Вінницького гарнізону. Вони виділяють будівельні матеріали. Активно долучилися до шефської роботи у Донецьку. Зараз там готується Програма Донецької міської ради з надання шефської допомоги військовій частині А1402.

Віктор Гедз.
"Крила України".

Ця школа, якій цього року виповнюється півстоліття, цікава тим, що територіально знаходиться на вулиці Червоноармійській, де ось вже понад сто років, змінюючи одна одну, дислокуються військові частини гарнізону – спочатку царської армії, згодом, у різні роки громадянської та Великої Вітчизняної війн – гарнізони Червоної Армії та національних військових формувань. У другій половині двадцятого століття тут довгий час розташовувався штаб 43-ої Ракетної армії, а згодом, за часів незалежності, штаб Військово-Повітряних та, зрештою, Повітряних Сил. З огляду на це, значна кількість випускників та нинішніх учнів школи – це діти військовослужбовців. Тисячі колишніх випускників цього навчального закладу вже поповнили лави Збройних Сил, причому, більшість із них влилися до офіцерського корпусу. І ось, у день свята всіх чоловіків і, в першу чергу, свята тих, хто захищає Вітчизну сьогодні та захищатиме її завтра, до цієї школи-гімназії завітав заступник командувача Повітряних Сил

пекло афганської війни, до того ж – у передових рядах, авіаційним навідинком, був важко поранений та став кавалером ордена Червоної Зірки ще будучи юним старшим лейтенантом, – цій людині є, що розповісти майбутнім захисникам Вітчизни!

Урок мужності генерал-лейтенант Віктор Сідаш провів у 1-Г класі, де з 38 учнів більше половини – діти військовослужбовців. Тут навчаються сини та доньки офіцерів-розвідників, інженерів, військових лікарів, юристів, вихователів, представників інших військових спеціальностей, а також – діти професійних солдатів – військовослужбовців служби за контрактом. Саме їм, у майбутньому – потенційним захисникам Вітчизни й адресував бойовий генерал свій виступ.

– Ця людина – дідусь нашого учня Данила Соболева, – представила дітям гостя вчителька Людмила Довгань. – Але головне те, що ця людина, як ніхто інший, має безпосереднє відношення до сьогоднішнього свята. Тому Віктор Васильович і розповість

ДІТЛАХАМ ПРО АРМІЮ**Майбутні захисники Вітчизни мають гарно вчитися...**

У День захисника Вітчизни цікавий та насичений захід з нагоди свята відбувся у Вінницькій загальноосвітній I-III ступенів школі-гімназії №30 імені Тараса Шевченка, де директором молодий талановитий педагог Олексій Терновий.

Збройних Сил України з бойової підготовки генерал-лейтенант Віктор Сідаш. Бойовий генерал, який у свій час пройшов

вам, діти, що таке захист Вітчизни.

Генерал розповів – цікаво, змістовно. Для багатьох дітей було відкриттям, що 23 лютого – це не тільки чоловіче свято, але й свято жінок, які захищають Вітчизну у лавах її Збройних Сил. Віктор Васильович повідомив, як багато жінок проходить службу у Повітряних Силах та армії взагалі, розповів дітям про почесність обов'язку захищати рідну Батьківщину.

– А головне, що повинні робити ви, діти, як майбутні захисники Вітчизни, – підсумував гість, – це гарно вчитися і займатися спортом!

Друга частина зустрічі промайнула, як одна мить, у перегляді фільму про Збройні Сили України та, що найбільше сподобалося малюкам, мультфільму "Десантник Стюпочкін", який пропагує військову службу, для шестирічних дітлахів, якдієвіше! Разом із героями мультфільму діти кричали "Ура!", раділи та "воювали" разом із ними. А коли святкова зустріч із генералом завершилася, першачки подякували високому гостю за гарну розповідь. Відтепер і вони знають, що таке захист Вітчизни!

Олексій Тригуб.
"Крила України".
Фото автора.

ОДЕЩИНА

22 лютого в конференційній залі Повітряного командування "Південь" відбулося урочисте зібрання з нагоди Дня захисника Вітчизни. До участі в урочистих зборах запрошені ветерани 5-ї Повітряної армії, 60-го корпусу Протиповітряної оборони та повітряного командування "Південь".

Символ непорушного зв'язку поколінь

З привітальним словом до учасників зборів звернувся командир Повітряного командування "Південь" генерал-майор Павло Зуєв, начальник штабу Повітряних Сил Збройних Сил України 2004 – 2008 років генерал-лейтенант запасу Сергій Клімов, Командувач 5-ї Повітряної армії 1980 – 1985 років генерал-лейтенант у відставці Олексій Бірюков.

– День захисника Вітчизни – це символ непорушного зв'язку багатьох поколінь захисників Батьківщини, який є свідченням поваги українського народу до них, – зауважив командир Повітряного командування генерал-майор Павло Зуєв. Він подякував ветеранським організаціям 5-ї Повітряної Армії та 60-го корпусу ППО за допомогу та активну участь у військово-патріотичному вихованні військовослужбовців об'єднання.

За старанність та високі показники в бойовій та професійній підготовці, зразкове виконання службових обов'язків і з нагоди Дня захисника Вітчизни грамотами та подяками нагороджено військовослужбовці та працівників ЗС України Повітряного командування "Південь" Повітряних сил Збройних Сил України.

Також цього дня проходили урочистості у підпорядкованих військових частинах ПвК "Південь".

Так, в управлінні Херсонської гвардійської ордена Червоного прапора зенітної ракетної бригаді, де командир гвардії полковник Ігор Алейніков, проведені урочисті заходи з нагоди Дня захисника Вітчизни за участю радника голови Херсонської обласної державної адміністрації Валерія Михайлова, секретаря Херсонської міської ради Зої Бережної та представників ветеранських та громадських організацій.

Під час урочистих заходів було проведено виступи та привітання керівного складу області та міста, хвилиною мовчання вшановано пам'ять загиблих воїнів-захисників Вітчизни, покладені вінки та квіти до могили Невідомого солдата і Алеї героїв, а також проведений День відкритих дверей з ознайомленням з умовами життя та побуту військовослужбовців строкової служби.

У Варшавсько-Одеській ордена Суворого III ступеня зенітної ракетної бригаді також проводилися заходи, присвячені Дню захисника Вітчизни. Представники одного з підрозділів цієї частини, разом з адміністрацією Нерубайського навчально-виховного комплексу, провели захід, який був направлений на виховання школярів в дусі поваги до захисників Вітчизни. Командування підрозділу разом з військовослужбовцями строкової служби виступили перед школярами 10 класу та розповіли про сучасні Збройні Сили України. Також заступник командира підрозділу з виховної роботи майор Євген Федотов розповів про героїчне минуле військової частини, якій нинішнього року виповнилося 70.

Сергій Балановський.

ВІННИЧЧИНА**Вінницька молодь святкує День захисника Вітчизни**

У Вінницькому гарнізоні відбулись урочисті заходи з нагоди Дня захисника Вітчизни. Так, в Окремому полку зв'язку Повітряних Сил Збройних Сил України до організації святкових заходів підійшли з відповідальністю та ініціативою. Напередодні свята на базі Вінницької загальноосвітньої школи № 22 командування полку зв'язку спільно з обласним військоматом організували спартакіаду з допризовної підготовки, в якій взяли участь молоді хлопці з усіх шкіл Вінниці. Юнаки змагались у влучності під час стрільби з малокаліберної гвинтівки, демонстрували свої вміння у спорядженні магазину до автомата Калашникова, ходили стройовим кроком та визначили, хто ж найспритніший на перекладні. За результатами змагань перше місце вибороли господарі змагань.

В самому ж полку святкування Дня захисника Вітчизни розпочалося з урочистого зібрання особового складу у клубі військової частини. Під час офіційної частини заходу присутні військовослужбовці привітали командира частини підполковника Олександра Горбатюк. Він подякував за щоденну сумлінну та самовіддану працю, за те, що попри всі труднощі й проблеми військовослужбовці залишилися віddаними своїй справі.

Кращі військовослужбовці були заохочені грамотами та цінними подарунками. За сумлінне виконання службових обов'язків, старанність, ініціативу та зразкову військову дисципліну почесними грамотами та грошовими нагородами від міського голови заохотили майорів Анатолія Казакова, старшого помічника начальника штабу; Віталія Олійника, начальника телефонного центру батальйону зв'язку; Віталія Багрія, начальника радіоцентру батальйону зв'язку; Андрія Лезова, командира батальйону зв'язку, та прапорщика Михайла Якубу, техника – начальника зміни телефонного центру батальйону зв'язку. Батьки старшого солдата Віталія Літвіна, солдатів Вадима Чернеги, Юрія Філіпова, Вадима Блажа, Олександра Бондаря та Олександра Косянюка отримали листи-подяки від командування частини. В нагородних повідомленнях командири висловили щирі слова вдячності батькам за те, що виховали своїх синів відповідальними, сумлінними, справжніми патріотами своєї Батьківщини. Адже хлопці наразі є кращими військовослужбовцями строкової служби полку.

По завершенню урочистостей на військовослужбовців чекав святковий концерт. Перед зв'язківцями виступили учні 26-ї ЗОШ міста Вінниці. Школярі привітали захисників Вітчизни зворушливими піснями та запальними танцями.

Олександр Олехнович.
"Крила України".

ДЕНЬ ЗАХИСНИКА ВІТЧИЗНИ

Урок мужності на Одещині

ЮВІЛЕЇ

"Наша справа – чекати!.."

Саме так висловився про свою професію технік літака Михайлович із відомої кінострічки "В бой идут одни старики". Так і сьогодні кажуть про фахівців інженерно-технічного складу авіаційних сил України та видів Збройних Сил. А готують всю цю "армію" авіаторів у єдиному місці в країні – на інженерно-авіаційному факультеті Харківського університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба. 23 лютого цей навчальний підрозділ відзначив 70 років від дня заснування.

Начальник ІАФ полковник
Юрій Миргород.

Аеродромне життя фахівця інженерно-авіаційної служби схоже на мурашине. Поки один льотчик готується до виконання повітряних завдань, десяток техніків та механіків ремонтують літальний апарат, перевіряють функціонування всіх систем, справність приладів тощо. Лише після їхнього дозволу пілот здійснює в небо, а після повернення крилату машину знову "обліплюють" наземні працівники. Втім, на думку багатьох ветеранів, найскладніше в цій роботі – саме чекати на успішне повернення льотчика, іноді, затамувавши подих.

Що й казати, сім десятиліть – це непростий шлях від курсантів школи авіаційних механіків до офіцерів-випускників вищого навчального закладу, від навчальних класів у землянках до сучасних аудиторій і лабораторій з найпередовішим обладнанням, від вивчення поршневої авіації до освоєння надзвукових літальних апаратів.

Від школи – до університету

Перший рядок історії факультету починається у 1941 році, коли наказом Народного комісара оборони СРСР була сформована Янівська військова школа авіаційних механіків. Навчальний заклад займався підготовкою фахівців інженерно-авіаційної служби.

Далі були важкі роки евакуації в Середній Азії. Після звільнення території України від окупантів у жовтні 1944 року школу було перебазовано до Києва. Так, Янівська школа стала Київською. Трьома роками пізніше навчальний заклад отримав статус авіаційно-технічного училища.

З 1951 року розпочалося перебазування училища до міста Харкова. Так з'явилося нове найменування – Перше Харківське військово-авіаційно-технічне училище (1-е ХВАТУ). У 1976-ому училище стало вищим.

За великі досягнення з підготовки офіцерських кадрів у 1968 році училище було нагороджене орденом Червоного Прапора. А у 1972 році – Почесним ювілейним знаком.

Із розвитком військової авіації

та з метою оптимізації навчання курсантів у 1992 році на базі ХВВАІУ було сформовано факультет загальної авіаційної підготовки Харківського інституту льотчиків ВПС України. Пізніше навчальний підрозділ став інженерно-авіаційним факультетом (ІАФ).

Уже шість років цей факультет знаходиться у штаті видового ВНЗ Збройних Сил – Харківського університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба.

За весь час свого існування факультет підготував близько 25 тисяч авіаційних механіків, техніків та інженерів. Серед випускників факультету – генерал-майор В. Степаненко, який закінчив службу на посаді заступника Головнокомандувача ВПС України з озброєння, генерал-майор П. Бралатан, колишній начальник штабу озброєння ВПС України, генерал-лейтенант В. Шатов – заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України з логістики, генерал-майор М. Смажельок – у недалекому минулому головний інженер авіації Повітряних Сил Збройних Сил України та інші.

Чимало випускників факультету брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та в бойових діях.

Традиціям вірні

Змінювалися назви навчального закладу, та незмінним залишалося головне завдання – підготовка висококваліфікованих фахівців для військової авіації.

Історію всіх військових навчальних закладів, яку успадкував факультет, пам'ятають та, головне, приймають в університеті. У музеї навчального закладу та на тематичних стендах у приміщеннях ІАФ багато місця відводиться саме цим училищам та інститутам.

Як і колись, курсанти та ад'юкти факультету гідно наслідують славі традиції попередніх поколінь його випускників. Протягом усіх сімох десятиліть тут створювалася потужна навчальна та наукова школа.

Продовження на 9 стор.

Двадцять першого лютого, напередодні святкування Дня захисника Вітчизни, у рамках проведення шефської роботи військовослужбовці окремого ремонтно-відновлювального батальйону 5-ого Об'єднаного центру електрогазового та автотехнічного забезпечення логістики Повітряних Сил, який дислокується у селі Нерубайське Біляївського району Одеської області, провели "Урок мужності" у Великобалківській загальноосвітній школі І-ІІ ступенів. На уроці були присутні депутат Біляївської районної ради Дмитро Чапир, Нерубайський сільський голова Василь Юрківський, директор школи Лариса Редька та військовослужбовці

військової частини, якою командує майор Андрій Щеглов. Захисники Батьківщини, які цього дня завітали до дітей, розповіли їм про історію виникнення свята Дня Захисника Вітчизни. Також школярам було показано екіпіровку та засоби захисту від зброї масового ураження. А голова Нерубайської сільської ради розповів про героїчні події Великої Вітчизняної війни.

Наш кор. Фото Євгена Чухраєва.

ПЕРШОСТІ

Захист Вітчизни на тенісних столах

18-19 лютого у спортивному комплексі Житомирського державного технологічного університету відбулися змагання з настільного тенісу, приурочені до Дня захисника Вітчизни. Змагання були організовані командуванням 5-ого Об'єднаного центру електрогазового та автотехнічного забезпечення логістики Повітряних Сил за підтримки управління сім'ї, молоді і спорту Житомирської міської державної адміністрації, начальник якого Олена Сарно.

Участь у тенісних перегонах взяли 16 команд – спортсмени Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова Національного авіаційного університету, обласних управлінь МВС, СБУ та МНС у Житомирській області, команди ветеранів з Озерного, команда ветеранів настільного тенісу з Київщини, житомирські податківці та військовослужбовці частин Житомирського і Озерненського гарнізонів. 18 лютого команди були розбиті на 4 підгрупи – в кожній по 4 команди. Кращі команди кожної підгрупи пройшли у фінал турніру. 19 лютого 8 кращих команд зіграли за круговою системою, принцип якої пролягає у тому, що в результаті команда, яка на-

брала більше виграшів, стає переможцем.

Отож, місця тенісного турніру розподілилися наступним чином. Перемогли на турнірі представники Житомирського військового інституту імені С.П.Корольова Національного авіаційного університету, "срібло" у запеклій боротьбі вибороли організатори змагань – воїни-авіатори з 5-ого Об'єднаного центру електрогазово-

члену команди та медалями. Володарі першого місця заволоділи, крім того, й кубком. Також грамотами та особистими призами за волю до перемоги були відзначені Ірина Буржинська – як єдина жінка на турнірі (член команди податкової інспекції), згаданий вище Ігор Полончук, ветеран настільного тенісу, та ще один ветеран, 55-річний Володимир Любочинківський.

Крім того усі учасники турніру щиро привітали одного з членів команди частини-організатора змагань Віталія Мельника, який 18 лютого, в день відкриття турніру, святкував свій День народження.

Спонсори турніру надали безкоштовні абонементи в басейн та лазню командам за зайняті 1-3 місця.

На закінчення турніру були запрошені представники дитячого будинку-інтернату м. Житомир, яким був переданий головний приз змагань тенісний стіл. Це – вже стала традиція, коли, за попередньою домовленістю усіх команд-учасниць, головний приз передається до будинку-інтернату. Головний приз був люб'язно наданий менеджером представництва компанії "Київстар" в м.Житомир Тетяною Кузьменко.

Треба сказати, що серед команд-учасниць одна складалася з військовослужбовців строкової служби. Так, частина-організатор, якою командує полковник Ярослав Лерман, була представлена на турнірі двома командами – одна складалася винятково із строковиків, які у запеклій боротьбі здобули почесне 7-е місце.

Олексій Тригуб.
"Крила України".
Фото Олександра Коблюка.

1 марта свой 65-летний юбилей отмечает Александр Васильевич Галуенко – Герой Украины (с вручением ордена “Золотая Звезда” № 1; 21.08.1999 — за личное мужество и героизм, проявленные во время проведения летных испытаний новой авиационной техники), заслуженный лётчик-испытатель СССР, заслуженный работник транспорта Украины, депутат Верховной Рады Украины 5-го созыва, кандидат технических наук... Если попытаться перечислить все его почётные титулы и звания, награды и особые достижения, то получится отдельная брошюра... Когда зачитывают основные вехи этого списка регалий, приглашая его на сцену, — любая аудитория взрывается аплодисментами. Это имя хорошо знакомо и вызывает неизменное уважение у любого авиатора Украины, известно оно и далеко за пределами нашей Родины. И даже — занесено в Книгу рекордов Гиннесса за установление 110 мировых авиационных рекордов в одном полете на Ан-225 “Мрия”. Именно она — “Мрия”, как самый большой самолёт в мире, привлекает к личности человека, её испытывавшего и впервые поднявшего в небо, особое внимание и интерес.

И, конечно, с особым, ни с чем не соизмеримым восторгом Александра Васильевича встречают будущие пилоты гражданской авиации — курсанты Государственной лётной академии Украины, для которых он является кумиром и образцом для подражания. К счастью, Герой Украины №1 — частый гость высшего лётного учебного заведения, так как является членом Наблюдательного совета ГЛАУ и профессором кафедры безопасности полётов. Вместе с

курсантами, с огромным интересом лекции и выступления Александра Васильевича слушают и преподаватели, и сотрудники Академии. Ректор ГЛАУ Сергей Неделько, находясь под впечатлением от услышанного и позитивной реакции курсантов, буквально на глазах зажигающихся

Валерий МИГУНОВ (заслуженный лётчик-испытатель СССР, Герой Советского Союза, лауреат Государственной премии СССР):

— Вообще, чтобы быть хорошим лётчиком надо иметь 3 фактора: желание, умение, возможность летать. При этом особо сильное желание может вывести в лётчики-испытатели. Оно же является основой формирования необходимых для этой работы профессионально важных качеств. Среди ключевых качеств Александра Васильевича Галуенко я бы отметил исключительную выдержку в полётах при любых ситуациях. Когда было что-то не ясно, он никогда не принимал поспешное решение. Это очень важно в любой деятельности, особенно — в лётной. У него всегда хватало способности спрогнозировать развитие ситуации и сделать вывод о необходимости тех или иных действий или возможности отложить их на более позднее время в пользу других лётных задач. Это не каждому дано. Особенно ярко эта его эмоциональная устойчивость проявила себя на испытаниях Ан-70. В той сложнейшей ситуации, в которой он оказался буквально в первом испытательном полёте, в поведении командира Галуенко не возникло ни одного свидетельства его замешательства или тревоги. Даже в его голосе не возникло ни одной ноты,

стремлением учиться лучше и работать над собой, выступил с инициативой создания книги о нашем выдающемся

профессоре — Лётчике с большой буквы. У нас, в Академии: “сказано — сделано”. И вот уже несколько месяцев кряду я собираю необходимую информацию — читаю публикации, расспрашиваю Александра Васильевича, беру интервью у тех людей, которые ему особенно дороги... И всё больше и больше убеждаюсь в том, что такая книга просто обязана появиться! Как абсолютно верно отметил полковник в отставке Байнетов Дмитрий Фёдорович (ко-

м-инструктором, а ныне — директор музея того славного училища и автор ряда книг о ЧВАУЛ): “В стране, где есть настоящие Герои — есть свои примеры для воспитания подрастающего поколения, а значит — есть и шанс на достойное будущее!” А однокашник Александра Васильевича по ЧВАУЛ — военный лётчик первого класса Евгений Кравец уточнил таким образом: “Я считаю, что на нас, его однокурсниках и друзьях, лежит особая ответствен-

ся! Судите сами. — Первый непосредственный руководитель Галуенко как лётчика-испытателя на предприятии, которое впоследствии стало АНТК им. Антонова, — руководитель лётно-испытательной станции Афанасий Афанасьевич Круц (проработавший на указанной должности 18 лет, являясь профессиональным бортиженером-испытателем) говорит: “Саша является образцом коммуникабельности, дружелюбия, контактности... Спокойный, выдержан-

Рождён, чтоб “Мрию”

Юрий КУРЛИН (Герой Советского Союза, заслуженный лётчик-испытатель СССР, мастер спорта СССР международного класса):

— Первую оценку Саше, пришедшему к нам после Школы лётчиков-испытателей, я лично дал ещё на земле — а именно: в спортзале. Я очень люблю баскетбол и отдавал ему львиную долю своего свободного времени. Когда новичок Галуенко впервые пришёл сыграть с нами, — он сразу произвёл на меня очень позитивное впечатление. Комплекция у него не слишком подходящая для данного вида спорта, шустростью особой он не наделён, как и выдающимися баскетбольными навыками и умениями... Но — внимательный, сосредоточенный, я бы сказал — прагматично оценивающий весь спектр факторов (от своих возможностей до ситуации на площадке), на ходу принимающий продуманные решения и тут же их реализующий. Очень сильно порадовал вот этой своей собранностью и рациональностью.

В тех первых же наших совместных с ним испытаниях, сложных своей новизной (бездвигательные посадки на Ан-24), позитивная оценка полностью оправдалась.

Саша Галуенко — бесспорно сильная личность, лидер, он отличился такими уникально стремительными темпами роста профессионализма, каких я не припоминаю ни у кого другого. Скажу больше — работа испытателя Галуенко мне так импонировала, что и я внёс свою лепту в его назначение на “Мрию”. Балабуев в неформальной доверительной обстановке обсуждал со мной вопрос выбора ведуще-

го испытателя, интересовался моим мнением на этот счёт, рассматривал вариант моего назначения. Я же совершенно искренне тогда сказал Генеральному, что дорогу надо открывать молодым: Галуенко себя очень хорошо показал, пусть он и ведёт нашу “Мрию”. Потому что принципиальных отличий от “Руслана” там не много, Саша с этим уникальным самолётом справится, так как именно у него — исключительно стальные нервы. Лично я за всю свою немалую лётную биографию таких нервов ни у кого другого не встречал. Железо! В любой ситуации он вёл себя совершенно спокойно. Мне довелось полетать с ним и на “Мрии” тоже, чему я, конечно, рад. Я, как, наверное, и все члены нашего коллектива, с огромным интересом и напряжением наблюдал за тем, как Саша устанавливал рекорды на Ан-225. Скажу так — в огромной степени они состоялись именно благодаря Сашиним железным нервам. Рекорд по грузоподъёмности, который устанавливался в Кельне, выглядел таким образом: взлетали они буквально с последних плит... У кого из лётчиков так же хватало бы силы духа и выдержки — я не представляю... Тот, кто понимает в этом деле, знает какой это риск и труд... До этого был рекордный полёт ровно день в день с той “чёрной американской пятницей”: 11 сентября 2001 года. Галуенко же поднимал в небо 5 танков 50-тонных и установил в том полёте 124 рекорда”.

ность. Мы должны о нём говорить. Пусть кому-то и покажется, что это хвастовство о знакомстве с легендарной личностью, а на самом деле — наш долг открывать миру правду о том, какой он есть и каким трудом, напряжением воли, мужеством дались ему все его достижения. Он сам слишком скромный, чтобы рассказывать об этом. Поэтому и имеет место священная миссия его друзей — сформировать правильное и честное мнение о нашем Александре Васильевиче. В том числе — и посредством такой книги...”

Однако начинать работу над таким совместным проектом Александр Васильевич согласился при главном условии — чтобы в центре внимания оказался не лично он, а профессия лётчика-испытателя как таковая и те авиаторы, лётчики, которые были его кумирами, наставниками, коллегами, с которыми пересекались жизненные курсы и сводила судьба...

Общаясь с соратниками Александра Васильевича — теми, кому довелось вплотную соприкоснуться с его лётным профессионализмом, я для себя сделала вывод о том, что этого уникального человека можно считать “эталонным человеческим фактором”, чтобы в процессе подготовки лётного состава было чётко ясно к чему стремить-

ный, никогда не вспылит, не обидит никого из окружающих. Я не вспомню ни одного случая напряжённых его отношений с кем бы то ни было... Чего не могу сказать больше ни об одном из своих подчинённых, сотрудников и т.д. А к таким личностным качествам — основа основ: “он лётчик от Бога”. Уж поверьте моему опыту. На должности руководителя ЛИС довелось очень и очень много (к счастью, — за годы моей работы обошлось без каких-то значительных ЧП). В авиации человеческий фактор ни на минуту не даёт о себе забыть. Так вот — опять-таки только о Галуенко и могу сказать со 100% уверенностью: за годы нашей с ним совместной работы не допустил ни одной оплошности, ни одного сбоя. “Как ему это удалось?” — второй вопрос. Но это действительно так. Он работал практически на всех типах наших самолётов, проводил чрезвычайно серьёзные испытания, и со всеми без исключения заданиями умудрился справиться “без сучка и без задоринки”! Я думаю, что фундаментом этой профессиональной успешности в одной из самых сложных сфер человеческой деятельности является безоговорочная преданность профессии и любовь к своему делу Александра. Он настолько стре-

мился достичь “идеальной модели лётчика-испытателя”, что всего себя посвящал исключительно процессу самосовершенствования. Насколько я знаю – с самого детства”.

Да, пожалуй, если постепенно, шаг за шагом, знакомиться с личностью и судьбой состоявшегося лётчика-испытателя, настоящего Героя, то только тогда получаешь шанс разобраться с вопросом “как закалялась сталь?” и предложить соот-

Черниговское военное лётное училище. О курсантских годах говорит исключительно скупое, сдержанное: “Только учились и летали!” Так был охвачен страстью обучения лётанию, что не видел вокруг себя ничего другого! Это единодушно подтверждают и однокашники по училищу, и бывший начальник училища – Владимир Пристромко (ныне генерал-майор, доцент кафедры ВС Национального университета обороны Украины): “Он выделялся среди ребят

сделать былью

ветствующие подходы к воспитанию нового поколения, обеспечивающие такую же безграничную преданность своей лётной профессии и профессиональное мастерство...

Трудное, без родителей, детство... С двухлетнего возраста остался на попечение дедушки и бабушки. Учась только в 7-ом классе, понимая

своего курса: был не по годам взрослым, собранным и целеустремлённым. Однокурсники всегда прислушивались к его мнению. Хотя был курсант Галуенко немногословен, но уж если говорил – то только по сути. Всё, за что он брался, делал только на самом высоком уровне. Поэтому, пожалуй, окружающие с особым вниманием и ува-

Анатолий КВОЧУР, Герой России, заслуженный лётчик-испытатель СССР

– Что меня больше всего впечатляет в Александре Васильевиче, так это сочетание колоссальных профессиональных качеств с качествами человеческими. Бывает, что у некоторых эти качества идут такой вилкой как бы, в разнотой. Очень часто люди, имеющие за собой какие-то там заслуги и достижения, начинают регулярно напоминать о них обществу, окружив себя им. А у Александра Васильевича этого совершенно нет. Если его не допросить с пристрастием, то и не догадаешься, какой это выдающийся человек. Ну не расскажет он просто так ни о своих наградах, ни о своих подвигах и так далее... А его значение – колоссальное. И работа непосредственно им проведенная – титаническая. И жизнь прожита, слава Богу, – ещё не до конца, но уже с огромной пользой для общества. Его профессиональная жизнь наполнена глубоким содержанием. Трудным. Иногда – тяжёлым. Иногда – опасным. Но при всём при том – однозначно творческим! Потому что лётчик-

испытатель в конструкторском бюро должен кроме того, что “чисто” выполнять задания, иметь ещё и творческое начало. Оно особенно важно при создании самолёта, когда только-только формируется его облик, отработываются какие-либо решения на стендах, с конструкторами, на каких-то симуляторах. Здесь роль квалифицированного лётчика-испытателя и у нас, и за рубежом несоизмеримо велика. Со времён Советского Союза изменилось очень многое. Однако неизменными остались как в России, так и на Украине подходы к этой не-обыкновенной профессии. Требования к нам, к нашему профессионализму. Возможно, с выходом авиапрома постсоветского пространства на международный рынок, мировую арену, эти требования даже возросли. И, слава Богу, что есть ещё в наших странах “образцы”, соответствующие высшим мировым стандартам, на которые можно и нужно равняться и ориентироваться “крылатой” молодёжи.

как сложно самым близким и дорогим для него старикам нести бремя ответственности за него и выискивать средства даже на самые скромные расходы по его содержанию, Саша принимает для себя первое судьбоносное и уже очень мужское решение. Он отправляется в соседнее село Терпение, где самостоятельно оформляется жить и учиться в школе-интернате. И с этих дней уже не дедушка с бабушкой заботятся о своём воспитаннике, а наоборот. До того, как выйти на уровень “стать Героем”, мальчишке предстояло практически самостоятельно решить задачу “стать человеком”.

Параютные прыжки и первые полёты в аэроклубе (там же, кстати, – первая любовь, ставшая дальнейшей судьбой на всю жизнь), занятия спортом, поступление в

жением относились к нему и его словам. Он был лидером. Я тогда был командиром учебного полка на МиГ-21 – с Галуенко мы “столкнулись” уже на его выпускном курсе. Мои подчинённые (лётчики-инструкторы) пытались иногда меня укорять: “Вот Вы выбираете себе курсантов, которым уделяете особое внимание”... На что я всегда отвечал: “Это не я выбираю. Они сами себя выбрали. А я просто способствую им совершенствоваться так, как они того достойны”. Саша не случайно попал в лётчики-испытатели. Это было настоящее стремление с его стороны и – тщательный сложный отбор со стороны школы лётчиков-испытателей из огромного числа претендентов. Так просто туда попасть было не возможно”.

Действительно, закончив

Дмитрий КИВА, Герой Украины, Генеральный конструктор АНТК им. О.К.Антонова

– Значение лётчика-испытателя в деле создания самолёта трудно переоценить. Сегодня лётчик-испытатель не просто испытывает воздушное судно, он – формирует облик самолёта с самого начала его создания. Самые квалифицированные испытатели включаются в работу на том этапе, когда самолёт существует ещё только в мыслях и проработках. В проекте любой крылатой машины одной из самых главных составляющих является кабина экипажа, его функции, которые в итоге распространяются на самом старте создания самолёта, где ведущую роль играет мнение лётчика-испытателя. Я должен сказать к чести Александра Васильевича, что он сам лично участвовал в решении именно такой ответственной первоначальной задачи, в том числе – и по нашему новому самолёту Ан-148. На начальном этапе создания этой машины он, как опытный лётчик-испытатель, вложил в неё своё мастерство, инженерный талант и эрудицию. Кроме того, фактически от знаний и опыта именно лётчика-испытателя во многом зависит то, каким будет новый самолёт, его возможности. Бывали случаи, когда на начальном этапе приходилось менять характеристики или расположение приборов, другого оборудования кабины из-за того, что лётчик, вопреки расчетам конструкторов и инженеров, говорит: “Так не целесообразно, лучше было бы иначе”. Это бывает чисто субъективное мнение, базирую-

щееся на опыте лётчика-испытателя. Поэтому действительно высокопрофессиональный лётчик-испытатель – это одна из ключевых фигур создания нового самолёта. Подчеркиваю – в создании самолёта. Именно лётчик-испытатель. Это не просто лётчик, выполняющий рейсовые полеты, который умеет даже великолепно пилотировать самолёт по определённому маршруту. Это даже не каждый лётчик-испытатель, а только тот, кто является ещё и грамотным инженером. Были случаи, когда лётчики в полном смысле слова спасали самолёт при сложных ситуациях. В испытаниях часто происходят не просто отказы, а отказы в сочетаниях. А плюс – могут быть ещё и сочетания неблагоприятных внешних условий. Лётчик-испытатель же должен со всем этим справиться и благополучно посадить самолёт. Естественно, в этой профессии успешными могут стать только люди, которые имеют характер и мужество. Не зря этим людям достаточно часто присваивают звание Героев – раньше Советского Союза, теперь – Украины, России... Александр Васильевич внёс в дело лётных испытаний несоизмеримо большой вклад: кроме собственного героизма и профессионализма, он ещё и вырастил сына – отличного лётчика-испытателя. Он у нас сегодня превзошёл уже и отца. Я не хочу сказать, что в лётно-испытательном мастерстве (об этом трудно судить), но в административном плане – точно. Евгений Александрович Галуенко – начальник нашей лётной службы. И очень успешный!

военное училище “с отличием” и выбрав для дальнейшей службы тот полк, который славился максимальной интенсивностью полётов (Молдова, п. Маркулешты), Александр Васильевич всеми фибрами души стремился в лётчики-испытатели. Преодолевая значительные трудности и препоны, поступил-таки в школу лётчиков-испытателей (г. Жуковский, Россия), закончив которую так же “с отличием”, был распределён на Киевский механический завод (так тогда называлось КБ Антонова). С того момента и навсегда судьба лётчика связалась с самолётами, носящими это выдающееся имя Антонова.

За скупой строкой автобиографии “Проводил летные испытания Ан-28, Ан-72, Ан-32, Ан-124 “Руслан”, Ан-225 “Мрия”, Ан-70” – титанический труд с неизменным риском для жизни, многочисленные сложнейшие ситуации и сильнейшие психоэмоциональные нагрузки.

Первыми испытателями были, бесспорно, те смельчаки, которые поднимали в небо первые летательные аппараты, тяжелее воздуха. Как правило, доверить свою жизнь неизвестному самолёту на заре авиации решались непосредственные создатели первых воздушных судов – начиная от братьев Райт... Но дело конструктора – создавать свою крылатую машину. А если бы не было “горячих голов”, стремящихся с риском для жизни поднимать в небо “творения рук человеческих”, – появление и развитие авиации оказалось бы под огромным сомнением... И стремительный научно-технический прогресс задачу “ввода в строй” новой авиационной техники только усложнил. Какая же неземная сила толкает отдельных отчаянных парней подымать ввысь неизведанную конструкцию, именуемую опытным экземпляром нового самолёта?

Прошу Александра Васильевича дать ответ на этот, в некоторой степени, риторический вопрос.

– Лётно-испытательная работа – дело опасное, но в то же время, на мой взгляд, только она даёт настоящему

мужчине возможность реализовать свой потенциал – как психофизиологический, так и интеллектуальный. Это захватывающая и интересная деятельность, требующая полной самоотдачи, абсолютной собранности и профессионализма. Она требует столько внимания и даёт столько впечатлений, что ни на какие другие чувства человека уже не хватает. Работать плохо просто нельзя – в лучшем случае тебе перестанут доверять, в худшем – размер трагических последствий трудно даже представить.

Испытательная работа с повседневной скрупулезной работой над заданием и одновременно – над самим собой. Со временем идеальная точность в работе становится одним из важных свойств личности испытателя. Его профессиональный рост, процесс становления выражаются в нем свободу действий (естественно, предоставляемую и создателями самолёта). Но эта свобода под контролем разума переходит в чувство ответственности, дающее право на выбор. Испытатель лично сам принимает окончательное решение в критических ситуациях, когда под угрозой жизнь экипажа, да и его собственная, судьба самолёта, в который вложен огромный напряжённый труд тысяч специалистов...

Испытательная работа, при общем объединяющем понятии “впервые и новый”, включает в себя определённые, отличающиеся друг от друга, направления. Так, испытания первого опытного экземпляра самолёта, его первые шаги и проведение первого этапа испытаний осуществляются лётчиками-испытателями КБ (конструкторских бюро). В дальнейшем к испытаниям приобщаются лётчики-испытатели заказчика (как правило, – это летный состав военных или гражданских НИИ (научно-исследовательских институтов), которые вместе с испытателями КБ продолжают выполнять программу испытаний до полного ее окончания и получения сертификата лётной годности на тип самолёта. После того, как самолёт принимается в серийное про-

изводство, на серийных заводах (после выпуска каждого очередного экземпляра) осуществляется небольшая серия сдаточных полётов (3-5) для проверки работоспособности всех самолетных систем и оборудования. Для выполнения таких испытаний на каждом серийном заводе имеется свой лётно-испытательный состав.

Так что работа испытателей – неоднородная и неоднозначная. Единственное, что обязательно должно быть у каждого испытателя – немалая любовь к своей профессии. Без этого – никуда. Никакими материальными благами или перспективами высоких наград невозможно “подтолкнуть” человека к выполнению испытательных полётов. Да и, к сожалению, не всегда материальное благополучие и адекватное моральное поощрение сопровождают лётно-испытательную работу. Повторюсь – только искреннее стремление преодоления трудностей ради высокой цели служения развитию авиации является фундаментом и основой этой уникальной профессии...

Подытоживая сказанное, отмечу: он достиг вершин профессионализма, вошёл в историю мировой авиации, реализовал свои самые дерзкие юношеские мечты, а сегодня продолжает дело служения авиации. И одно из направлений этой деятельности заключается в том, что в Кировограде, в лётной академии, будущие пилоты с нетерпением ждут новых встреч со своим кумиром, неизменно содержательно и с воодушевлением отвечающим на все интересующие их вопросы.

Коллектив Государственной лётной академии Украины, всё авиационное сообщество Украины и многие-многие ценители и поклонники авиации поздравляют юбиляра, искренне желая ему крепкого здоровья, благополучия, долгих лет и всего самого-самого лучшего!

**Помощник ректора
Государственной лётной
академии Украины по
связям с общественностью
Ольга Кушнир.**

З НАГОДИ СВЯТА

**Товариші генерали та офіцери,
сержанти та солдати!
Шановні працівники Збройних
Сил України!
Дорогі ветерани інженерно-
авіаційної служби Збройних Сил
України!**

25 лютого у Збройних Силах України відзначається День інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України.

У світовій історії розвитку авіації Україна завжди займала провідні місця.

Співдружність льотного та інженерно-технічного складу є основою успішного вирішення поставлених перед авіацією завдань. Досвід інженерно-авіаційної служби постійно використовується інженерно-технічним складом в інтересах підвищення бойової готовності у сучасних умовах.

У день професійного свята щиро вітаю військовослужбовців-фахівців інженерно-авіаційної служби, працівників Збройних Сил України та ветеранів інженерно-авіаційної служби з Днем інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України. Висловлюю всім Вам слова глибокої вдячності за самовіддане служіння Батьківщині, бойовий і трудовий героїзм, безцінний внесок у військово-патріотичне виховання молоді.

Бажаю Вам та Вашим родинам міцного здоров'я, особистого щастя, успіхів у розбудові авіації Повітряних Сил як гаранта безпеки і непорушності повітряних кордонів нашої Держави!

З повагою

**Командувач Повітряних Сил
Збройних Сил України
генерал-лейтенант
С.І. Онищенко.**

З моменту заснування Військово-повітряного флоту Росії у 1910 році спочатку існувала служба технічної експлуатації, а потім в Червоній Армії – експлуатаційно-технічна служба авіації. Структура експлуатаційно-технічної служби передвоєнного періоду забезпечувала експлуатацію авіаційної техніки у мирний час шляхом вирішення завдань організації обслуговування та технічної експлуатації авіаційної техніки, організації технічного навчання льотного та технічного складу, виявлення та усунення несправностей та конструктивно-виробничих недоліків конструкції літаків. Така структура не дозволяла у повній мірі реалізувати ефективне керівництво діяльністю особового складу під час експлуатації авіаційної техніки у воєнний період. Причиною цього були слабкий розвиток ієрархії експлуатаційно-технічної служби, відсутність координації питань експлуатації і ремонту техніки єдиним органом та відсутність звітності щодо авіаційної техніки, у тому числі і пономерний облік наявності та стану літальних апаратів.

За досвідом перших місяців бойових дій у Великій Вітчизняній війні, передвоєнна структура експлуатаційно-технічної служби не змогла забезпечити вирішення, в першу чергу, завдань з відновлення пошкоджених літаків та забезпе-

3 метою підтримання престижу інженерно-авіаційної служби авіації, мобілізації інженерно-технічного складу на успішне виконання завдань і підтримання постійної бойової готовності авіаційної техніки, 19 березня 2010 року Міністром оборони України видано наказ № 149 "Про встановлення дня інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України", яким 25 лютого встановлено Днем інженерно-авіаційної служби авіації Збройних Сил України з щорічним його відзначенням.

Інженерно-авіаційній службі

чення максимального числа бойових вильотів. Це викликало необхідність її реорганізації (в першу чергу її керівного апарату), яка розпочалася у серпні 1941 року. Основні напрями реорганізації полягали в об'єднанні керівництва експлуатацією та ремонтом авіаційної техніки в апараті головного інженера, укріпленні апарату інженерно-авіаційної служби на всіх рівнях та створенні мережі польового ремонту авіаційної техніки.

25 лютого 1942 року наказом Наркома оборони №0147 експлуатаційно-технічну службу було реорганізовано в інженерно-авіаційну. З часу існування сформована інженерно-авіаційна служба постійно удосконалювалась, забезпечуючи експлуатацію авіаційної техніки, яка стрімко розвивалася. Під час реорганізації також були уточнені завдання, що поклалися на інженерно-авіаційну службу, обов'язки та відповідальність інженерно-технічного складу.

Наказом Наркома оборони від 28 липня 1942 року та директивою Командувача Військово-Повітряних Сил Червоної Армії від 12 серпня 1943 року № 13843 було визначено правове положення посадових осіб інженерно-авіаційної служби від моториста до головного інженера Військово-Повітряних Сил. Ці документи склали основу Настанови з інженерно-авіаційної служби (НИАС-43), яке регламентувало всю діяльність інженерно-авіаційної служби. Була створена оптимальна структура інженерно-авіаційної служби, яка без змін проіснувала до кінця війни, що відіграло позитивну роль та дозволило ефективно забезпечити інженерно-авіаційне забезпечення бойових дій.

У подальшому в основі змін структури інженерно-авіаційної служби закладались багатолітній досвід знань і вмінь інженерно-технічного складу, який передавався від покоління до покоління, нові методи і форми експлуатації авіаційної техніки, постійне вдосконалення професіоналізму фахівців. Інженерно-технічний склад відігравав і відіграє важливу роль в розвитку авіації, зокрема в період становлення інженерно-авіаційної служби Військово-Повітряних Сил, а тепер і Повітряних Сил Збройних Сил України.

Життєвий цикл літального апарату, крім льотної експлуатації, складається ще й з його технічної експлуатації, яку здійснює інженерно-технічний склад. Технічна експлуатація включає в себе безпосереднє технічне обслуговування та заходи, направлені на його удосконалення та забезпечення безпеки польотів. Форми та методи технічного обслуговування авіаційної техніки будуються та змінюються одночасно з загальним розвитком авіаційної техніки.

Якщо у першій половині минулого сторіччя для технічного обслуговування літака було достатньо мати одного моториста, який окрім самого літака та двигуна здійснював обслуговування спеціального обладнання та озбро-

ення літака, то рівень складності сучасного бортового обладнання літальних апаратів потребує залучення для його обслуговування висококваліфікованих фахівців із силових установок літальних апаратів, авіаційного та радіоелектронного обладнання, авіаційного озброєння, загалом більше ніж за двадцятьма спеціалізаціями.

Удосконалення інженерно-авіаційного забезпечення бойових дій та бойової підготовки авіації виконувалося на фоні ускладнення завдань, що були пов'язані з переозброєнням авіації з поршневої на реактивну авіаційну техніку, освоєнням експлуатації реактивних літаків першого-четвертого покоління, прийняттям на озброєння нових засобів ураження. У зв'язку з цим зросли роль та значення інженерно-технічного складу у системі забезпечення

визначають стан і розвиток авіаційної техніки.

За 18 років існування Збройних Сил України інженерно-авіаційна служба відбулася як провідна служба в системі організації та проведення важливих заходів бойової і оперативної підготовки. На інженерно-авіаційну службу авіації Збройних Сил України покладе-

но вирішення питань утримання авіаційної техніки у стані бойової готовності, забезпечення її безвідмовної роботи у польоті й високої ефективності її застосування в процесі бойової підготовки та під час ведення бойових дій.

До складу інженерно-авіаційної служби входять система органів управління та інженерно-технічний склад, які організовують та здійснюють технічну експлуатацію та військовий ремонт авіаційної техніки, а також інженерно-техні-

чну підготовку особового складу авіаційних військових частин.

Інженерно-авіаційні служби існують у кожному виді Збройних Сил України. У Повітряних Силах Збройних Сил України головним органом інженерно-авіаційної служби є управління головного інженера авіації Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, яке очолює головний інженер авіації. До інженерно-авіаційної служби Повітряних Сил входять літаюча авіаційно-технічна лабораторія Повітряних Сил, інженерно-авіаційні служби повітряних командувань "Центр", "Захід" та "Південь", Державного науково-випробувального центру Збройних Сил України, Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, транспортних авіаційних бригад, що розташовані у містах Вінниця, Мелітополь та Бориспіль, окремого полку дистанційно керування літальних апаратів на Хмельниччині. Інженерно-авіаційні служби решти авіаційних частин Повітряних Сил знаходяться у функціональному управлінні інженерно-авіаційних служб повітряних командувань та Харківського університету Повітряних Сил. Інженерно-авіаційна служба Повітряних Сил здійснює технічну експлуатацію літаків МіГ-29, Су-24, Су-25, Су-27, Л-39, Ан-24, Ан-26, Ан-30, Іл-76 Ту-134, вертольотів Мі-8 та Мі-9, безпілотних літаків ВР-2 та ВР-3 різних модифікацій.

Головним органом інженерно-авіаційної служби армійської авіації є інженерно-авіаційна служба управління

бойової підготовки та бойових дій.

На сучасному етапі розвитку авіаційної техніки її технічне обслуговування є самостійною галуззю складної організації, що іменується інженерно-авіаційною службою.

Для визначення норм і правил технічного обслуговування авіаційної техніки використовуються результати наукових досліджень в галузі конструкції та міцності літальних апаратів, аеродинаміки, теорії авіаційних двигунів, матеріалознавства, технології пального, електрообладнання та радіоелектроніки та ряду інших дисциплін, що

РЕЙТИНГИ

Кризис не помешал росту мирового рынка вооружений

Стокгольмский международный институт исследования проблем мира (SIPRI) опубликовал список ста крупнейших оружейных компаний мира.

Как следует из рейтинга, продолжавшийся в 2009 году глобальный финансово-экономический кризис не помешал росту компаний, которые сумели увеличить объем продаж по сравнению с 2008 годом на 14,8 миллиарда долларов – до 401 миллиарда долларов.

На крупнейшие десять компаний пришлось более половины военных продаж – 228 миллиардов долларов. По итогам 2009 года первое место в списке крупнейших компаний заняла американская Lockheed Martin, продавшая вооружений и военной техники на 33,4 миллиарда долларов. Она за год поднялась в списке со второго места, сместив с первой строчки британскую BAE Systems. Последняя опустилась на вторую строчку – ее объем продаж в 2009 году составил 33,3 миллиарда долларов.

На третьем месте в списке SIPRI оказался американский концерн Boeing, с 2008 года не изменивший своего положения в рейтинге. Объем продаж этой компании составил 32,3 миллиарда долла-

ров. Четвертую строчку в рейтинге заняла американская компания Northrop Grumman с 27 миллиардами долларов, а пятую – General Dynamics с 25,6 миллиарда долларов. В целом, в первой десятке рейтинга оказались семь американских компаний, одна британская, один общеевропейский концерн (EADS, 15,9 миллиарда долларов) и итальянская компания (Finmeccanica, 13,3 миллиарда долларов).

В список ста крупнейших попали и девять российских компаний. Так, «Алмаз-Антей» с 3,3 миллиарда долларов опустился в рейтинге с 18-го на 23-е место. Объединенная авиастроительная корпорация оказалась в рейтинге впервые и заняла 29-ю строчку с 2,7 миллиарда долларов. «Сухой», продавший в 2009 году оружия на 1,44 миллиарда долларов, был учтен в рейтинге в составе ОАК; в 2008 году компания занимала 38-ю строчку. Аналогично рейтинг был рассчитан и для «Иркут», чьи продажи составили 1,06 миллиарда долларов.

Корпорация «Тактическое ракетное вооружение» опустилась с 59-й позиции на 67-ю, продав вооружений на 910 миллионов долларов. Холдинг «Вертолеты России» опустился на три позиции на

73-е место, а его продажи в 2009 году составили 810 миллионов долларов. «Уралвагонзавод», напротив, поднялся с 90-й строчки на 76-ю и продал военной техники на 800 миллионов долларов. Продажи РСК «МиГ», посчитанного в составе ОАК, в 2009 году составили 780 миллионов долларов.

Объединенная двигателестроительная корпорация оказалась в нынешнем рейтинге SIPRI впервые и заняла 90-е место. В 2009 году продажи корпорации составили 680 миллионов долларов. В целом, общий объем продаж российских компаний в рейтинге составил 9,2 миллиарда долларов. Напомним, в 2009 году, по данным ФВТС, объем российского военного экспорта составил 8,8 миллиарда долларов, из которых 7,4 миллиарда долларов – по линии «Рособоронэкспорта». Расхождение оценки SIPRI и российских ведомств может быть связано с разностью методик подсчета объемов военного экспорта.

Последние три строчки в рейтинге SIPRI заняли американские компании Chugach Alaska Corporation (630 миллионов долларов), The Aerospace Corporation (610 миллионов долларов) и AAR Corporation (610 миллионов долларов).

ОЦЕНКА СИЛ

Тайвань испугался роста военного потенциала Китая

Тайвань возобновил переговоры с США относительно продажи истребителей F-16 Fighting Falcon, настаивая на скорейшей поставке самолетов, сообщает Defense News. По оценке президента Тайваня Ма Инцзю, безопасность Тайваня оказалась под угрозой в условиях растущей военной мощи Китая. Ранее США несколько раз отклоняли заказ Тайваня на истребители F-16, опасаясь ухудшения взаимоотношений с Пекином.

В 2010 году Конгресс США одобрил продажу Тайваню вооружений и военной техники на 6,5 миллиарда долларов. В пакет одобренных заказов вошли зенитные ракетные комплексы Patriot с ракетами PAC-3, а также вертолеты UH-60 Black Hawk и оборудование, необходимое для ремонта и модернизации истребителей F-16A/B. Тайбэй также

заказывал подводные лодки, в поставке которых было отказано.

Тайвань впервые разместил заказ на 66 новых истребителей F-16C/D в 2007 году, однако администрация Джорджа Буша отказалась рассмотреть его без объяснения причин. Позже Тайвань еще несколько раз повторял заказ, однако США отказывались продать стране истребители, которые должны были заменить часть 146 F-16A/B, поставленных Тайваню в 1992 году.

Китай не признает независимость Тайваня, отделившегося от республики в 1946 году. По этой причине любая продажа оружия Тайбэю крайне остро воспринимается Пекином. Так, после того, как Тайвань приобрел в 2008 году американское оружие, Китай разорвал военно-техническое сотрудничество с США. К настоящему времени взаимоотношения между Пекином и Вашингтоном улучшились, однако по-прежнему остаются напряженными.

«Сухой» передал ВВС России новые истребители Су-27СМ

Компания «Сухой» в середине февраля 2011 года передала ВВС России четыре новых истребителя Су-27СМ, пишет журнал «Взлет». Самолеты совершили перелет из Комсомольска-на-Амуре на авиабазу в Крымске Краснодарского края. Поставка Су-27СМ была осуществлена в рамках контракта на передачу ВВС России 12 таких истребителей. Соответствующее соглашение было подписано между «Сухим» и министерством обороны России в августе 2009 года.

Как отмечает издание, ранее ВВС России получали модернизированные до версии СМ строевые истребители Су-27. Переданные ВВС четыре истре-

бителя ранее в летной эксплуатации не находились и были собраны Комсомольским-на-Амуре авиационным производственным объединением (КНААПО). Су-27СМ получили новые двигатели АЛ-31Ф-М1, а также обновленные оборудование и комплексы вооружения.

Точная версия новых истребителей пока неизвестна. Осенью 2010 года сообщалось, что на государственные испытания поступил первый модернизированный истребитель Су-27СМ3. Как пишет «Взлет», не исключе-

но, что четыре истребителя, переданных ВВС России, относятся к новой версии СМ3. В настоящее время на КНААПО проводится по-

МИЛИТАРИЗАЦИЯ

Санкт-Петербургскую ПВО усилят комплексами С-300

Зенитные ракетные войска, дислоцированные под Санкт-Петербургом, получат на вооружение зенитные ракетные комплексы С-300 «Фаворит». Об этом, как сообщает РИА «Новости», заявил начальник зенитно-ракетных войск ВВС России генерал-майор Сергей Попов. По его словам, эти комплексы будут переведены под Санкт-Петербург из состава зенитных полков в Электростали и Дмитрове, перевооружившихся на более новые ЗРК С-400 «Триумф».

Один из полков С-300 встанет на боевое дежурство в Гатчине в 45 километрах к югу от Санкт-Петербурга. «Передаваемое оружие мы оцениваем как свежее. Просто идет плановая замена парка военной техники новейшими С-400, а освободившееся вооружение передается в другие районы», – пояснил Попов.

Между тем, командующий Оперативно-стратегическим

дежурство вместе с С-400», – пояснил Иванов, отметив, что существуют планы создания «смешанной группировки зенитно-ракетных войск дальнего и ближнего действия».

Ранее стало известно, что 210-й зенитный ракетный полк получил полковой комплект ЗРК С-400, который встанет на боевое дежурство в Дмитрове в марте 2011 года. Этот полк стал вторым

командованием Воздушно-космической обороны генерал-лейтенант Валерий Иванов заявил, что подмосковные соединения противозенитной обороны в ближайших два-три месяца получат на вооружение зенитные ракетно-артиллерийские комплексы ближнего действия «Панцирь-С1». «Они будут нести боевое

вооружением новым комплексом. Первый полк С-400 заступил на дежурство в Электростали в августе 2009 года. По словам Иванова, третий вооруженный ЗРК С-400 полк заступит на боевое дежурство на Дальнем Востоке. Когда именно это произойдет, пока не известно.

НА ОЗБРОЕННЯ

дготовка к сдаче заказчику еще восьми истребителей Су-27СМ, которые могут быть приняты на вооружение уже до конца 2011 года.

Ранее сообщалось, что в 2010 году ВВС России получили некоторое число новых истребителей, штурмовиков и вертолетов. В частности, ВВС получили четыре эскадрильями Су-27СМ, а также штурмовиками Су-25СМ, вертолетами Ми-24ПМ и «Ансат-У». В конце 2010 года заместителем главнокомандующего ВВС России генерал-лейтенант Игорь Садофьев объявил, что до 2020 года военно-воздушные силы получат около двух тысяч самолетов и вертолетов, из которых только 400 единиц будут модернизированными образцами.

«В ближайшей перспективе, в соответствии с государственным оборонным заказом на 2011 год, планируется закупка и поставка в войска самолетов Су-27СМ, Су-30М2, Су-34, Су-35С, Як-130. Для армейской авиации в 2011 году планируется поставка вертолетов Ка-52, Ми-28Н, Ми-8АМТШ, Ка-226 и вертолета «Ансат-У», – рассказал Садофьев.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

СЕМІНАР

Українська перспектива

17 лютого 2011 року у м. Києві відбувся Міжнародний семінар "Перспективи участі українських вчених у Сьомій Рамковій програмі Європейського Союзу з досліджень та технологічного розвитку".

У ході заходу було розглянуто сучасний стан та можливості для подальшої участі українських вчених у сьомій Рамковій програмі Європейського Союзу (РП-7) за темою "Космос".

Семінар відкрив і привітав учасників заступник голови Державного космічного агентства України (ДКАУ) Сергій Засуха. У роботі семінару від Європейської сторони взяли участь представники Генерального директорату Європейської Комісії з промисловості: керівник підрозділу з космічних досліджень та розвитку Р. Шульте-Брукс, адміністратор підрозділу з космічних досліджень та розвитку Х. Бішоф, адміністратор підрозділу програми GALILEO П. де Смет, представники Європейського космічного агентства К. Берквест, І. Дувакс-Бехон, М. Гуглієлімі, представники Національних контактних пунктів за темою "Космос" РП-7 з Німеч-

чини та Польщі М. Йохоміч та П. Сверчинський, а також експерт європейського проекту JSO-ERA С. Герасимчук.

Р. Шульте-Брукс представив презентацію щодо перспектив розвитку космічної тематики РП-7 та можливостей участі у конкурсах цієї програми українських вчених.

Українську сторону на семінарі представляли учасники від Кабінету Міністрів України, Міністерства закордонних справ, ДКАУ та підприємств космічної галузі, Міністерства транспорту та зв'язку, Міністерства оборони, інститутів НАН України – всього близько 50 учасників.

Українські вчені та дослідники представили свої останні наукові напрацювання та пропозиції щодо співробітництва з європейськими партнерами в рамках наступних конкурсів РП-7.

В рамках окремої секції під головуванням начальника управління спеціальних програм ДКАУ Є. Махоніна та адміністратора підрозділу програми GALILEO Генерального директорату Європейської Комісії з промисловості П. де Смета відбулося обговорення можливостей співробітництва за програмами супутникової навігації EGNOS і GALILEO.

Кабінет Міністрів України схвалив проект угоди

Кабінет Міністрів України Розпорядженням від 16 лютого 2011 р. № 120-р "Про підписання Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Перу щодо співробітництва у сфері космічної діяльності" схвалив проект Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Перу щодо співробітництва у сфері космічної діяльності.

Зазначену Угоду уповноважено підписати голову Державного космічного агентства України Юрія Алексеєва.

У СПЛЯЧОМУ РЕЖИМІ

Астрономи вимкнули інфрачервоний телескоп WISE

Астрономи, які займаються місією інфрачервоного телескопа WISE, остаточно вимкнули його. За час своєї роботи телескоп виконав близько 1,8 мільйона знімків астероїдів, комет, далеких галактик і інших "холодних" об'єктів. Вчені перевели телескоп у сплячий режим, проте найближчим часом не збираються знову вмикати його.

WISE (Wide-fieldInfraredSurvey Explorer – телескоп з ширококутною оптикою для вивчення Всесвіту в ІК-діапазоні) був запущений в космос 14 грудня 2009 року. Детектори телескопа за допомогою рідкого водню охолоджувалися до температури 12 кельвінів (мінус 261,15 градуса за Цельсієм). Завдяки цьому телескоп міг "бачити" ті об'єкти, які випромінюють дуже мало тепла (або дуже далекі об'єкти, випромінювання від яких практично повністю "губиться" по дорозі). WISE виконав 1,5 детальних оглядів неба. У вересні 2010 року в орбітальній обсерваторії закінчився рідкий водень, і телескоп почав "теплу" частину своєї місії, що одержала назву NEOWISE. Температура детекторів в ході цієї частини місії становила близько 70 кельвінів (мінус 203,15 градуса за Цельсієм), і телескоп займався спостереженням комет і астероїдів, в тому числі тих, які проходять неподалік від Землі. WISE виявив 19 нових комет, більш ніж 33,5 тисячі астероїдів, а також 120 так званих NEO (NearEarthObjects, або навколоземні об'єкти).

АМБІЦІЇ

Японія відправить гуманоїдного робота в космос в 2013 році

NASA активно просуває ідею використання гуманоїдних роботів в умовах космосу, доказом чому служить проект Robonaut 2. Машина розроблена спільними зусиллями Північноамериканського аерокосмічного агентства і компанії General Motors і вважається найбільш передовим гуманоїдним роботом виробництва США. Однак Robonaut 2 недовго буде залишатися гордим одиначком. Японське аерокосмічне агентство (JAXA) анонсувало власні плани щодо відправки гуманоїдного робота на МКС в 2013 році. Він стане наступним масштабним проектом японського космічного агентства після благополучного завершення

останньої місії JAXA, в рамках якої був успішно запущений і пристикований до станції вантажний модуль. Не названий поки що робот буде використовуватися для комунікації астронавтів з Землею, включаючи відправку і прийом твітів або фотографій. Також він може виконувати роль автовідповідача, коли астронавти сплять. Однак це не просто примітивний "телефон", для більшого ліску загорнутий в оболонку гуманоїдної машини. Робот також зможе аналізувати особи членів екіпажу МКС, розпізнаючи сліди втоми і стресовий стан, після чого пропонувати відповідні медичні поради, пише 3DNews.

ФОРС-МАЖОР

Пуски "Рокотів"

припинені через недостатню надійність

Пуски ракет-носіїв "Рокот" припинені після того, як ракета цього класу не змогла вивести супутник "Гео-ІК-2" на потрібну орбіту. Про це повідомляється в прес-релізі Роскосмосу.

Рішення про тимчасове припинення стартів було винесено після того, як завершила роботу міжвідомча комісія з аналізу причин нештатного пуску. Фахівці дійшли висновку, що вірогідною причиною аварійного пуску супутника був "разовий збій системи управління" розгінного блоку "Бриз-КМ". Старті ракет-носіїв "Рокот" будуть відновлені після того, як фахівці проведуть низку заходів, які повинні забезпечити надійність ракети, пише Lenta.ru.

Одночасно в повідомленні прес-служби Роскосмосу повідомляється, що "в даний час КА взято під управління, зауважень до роботи бортових систем немає. Аналіз можливостей використання системи показав, що льотно-конструкторські випробування можуть бути проведені з використанням КА "Гео-ІК-2" (26 з 29 завдань програми льотних випробувань можуть бути виконані повністю, 3 – частково). Застосування КА за цільовим призначенням можливо, при цьому обсяг і терміни вирішення цільових завдань повинні бути уточнені за результатами льотно-конструкторських випробувань".

СПІВПРАЦЯ

Меморандум, який підписали президент ЗАТ "Система" В. Васильєв та президент АТ "Лейка Геосистемс" по регіону Європа, Близький Схід і Африка (ЕМЕА) Андреа Кабручі, передбачає створення спільного підприємства для співпраці у сфері створення і застосування систем супутникової навігації, а також проведення науково-дослідних робіт щодо перспективних систем зближення і стикування космічних об'єктів.

Зокрема, сторони планують створення загальноукраїнської мережі наземних референційних станцій (до 100 станцій) для забезпечення високої точності визначення координат (до одиниць сантиметрів) з використанням сигналів від глобальних навігаційних супутникових систем

(ГНСС). Угода передбачає також дистрибуцію в Україні продукції компанії "Лейка Геосистемс" і складання на українських підприємствах навігаційних приладів.

Українське ЗАТ "Система" є основним акціонером київських підприємств ВАТ "НВК "Курс" та ПАТ "ЕЛМІЗ", що спеціалізуються на розробці і виготовленні складної електронної техніки, систем управління та засобів автоматизації. Найбільш відомою продукцією цих підприємств є радіотехнічна система "Курс", що застосовується для пошуку, зближення і стикування пілотованих космічних кораблів з Міжнародною космічною станцією.

Компанія "Лейка Геосистемс" – провідна європейська компанія в сфері

Супутникова навігація: шляхи співпраці

18 лютого 2011 року в м. Києві акціонерна фінансова компанія "Система" (Україна) і АТ "Лейка Геосистемс" (Швейцарія) підписали меморандум про взаєморозуміння, повідомляє інформгентство "Спейс-Інформ".

створення геодезичних приладів і систем високоточного позиціонування з використанням ГНСС. Як повідомив після підписання угоди пан А. Кабручі, в даний час під управлінням "Лейка Геосистемс" в Європі функціонує близько 1300 референційних станцій. Дані від цих станцій застосовуються для вирішення різних завдань: створення та оновлення кадастрових планів і карт, визначення меж земельних ділянок та місця розташування об'єктів нерухомості, промислове та цивільне будівництво, проектні та вишуквальні роботи, прокладання трубопроводів та ліній електропередач, моніторинг зсувів ґрунтів і споруд, високоточна навігація на транспорті.

ЗАНЕПОКОЄННЯ

Космічний простір потребує регулювання

Пентагон вважає, що США повинні вжити заходів щодо захисту своїх супутників, оскільки навколоземний космічний простір стає все більш "перенаселеним і небезпечним" місцем. "Це – така ж територія, як суша і море, і, як і вони, потребує регулювання", – заявив генерал Кевін Чілтон, який до своєї недавньої відставки очолював Стратегічне командування США.

Виступаючи на семінарі у Вашингтонському Центрі стратегічних і міжнародних досліджень, Чілтон наголосив на необхідності підтримки безперебійної роботи об'єктів космічного базування, включаючи апарати глобального позиціонування, ракетного оповіщення і зв'язку з пілотованими і безпілотними літаками.

"Ми повинні бути впевнені, що зможемо і далі користуватися кос-

мосом для впевненої навігації, оперативної комунікації, чіткого бачення поля бою і у стримуванні військових намірів", – підбив підсумки дискусії заступник міністра оборони Вільям Лінн.

Він повідомив, що військово-морське відомство США готує проект міжнародного договору, покликаною регулювати функції приблизно 22 тис. космічних об'єктів, що знаходяться зараз на навколоземних орбітах, включаючи близько 1.100 активних супутників. Проект буде винесений на загальне обговорення, в якому зможуть взяти участь не тільки фахівці та працівники державних структур, а й усі бажаючі. Як підкреслили учасники семінару, правила прийнятної поведінки в космосі можуть бути сформульовані лише в рамках глобального партнерства, передає "Голос Америки".

12 Крила України

ІСТОРИЯ ПІДКОРЕННЯ НЕБЕС

Третього березня 1916 року народився льотчик-випробувач Валентин Костянтинович Коккінакі.

Народився В.Коккінакі в місті Новоросійськ нині Краснодарського краю в сім'ї портового вагара. У 1934 році закінчив ФЗУ. В армії з грудня 1936 року. За прикладом старших братів (Володимир і Костянтин – відомі льотчики-випробувачі, Олександр – військовий льотчик, загинув у бою під час Великої Вітчизняної війни, Павло – авіаційний інженер) Валентин пішов в авіацію. У 1938 році він закінчив Сталінградську ВАШЛ. Служив у стройових частинах ВПС.

Валентин Коккінакі, учасник Великої Вітчизняної війни: у червні 1941 року-вересні 1942-го – командир ланки, командир авіаескадрильї 66-го штурмового авіаційного полку (Західний і Калінінський фронти). З листопада 1942-го по лютий 1950-го Коккінакі – льотчик-випробувач авіаційного заводу №30 (м.Москва); випробовував серійні Іл-2 і Іл-12. З лютого 1950 року – в запасі.

З 1951 року Валентин Костянтинович працював льотчиком-випробувачем авіазаводу №23 (м. Москва); випробовував серійні Ту-4 і М-4.

Загинув відомий льотчик 25 серпня 1955 року при виконанні випробного польоту. Він виконував обов'язки другого пілота в екіпажі командира корабля І.Проніна при льотних випробуван-

Віддав життя у випробному польоті

нях турбореактивного стратегічного важкого бомбардувальника М-4 розробки ОКБ-23 авіаконструктора В.М'ясищева. На зльоті, пробігши близько 1500 метрів, серійний літак № 1417 відірвався від землі з невеликим, але прогресуючим пра-

на гігантському, як на той час, літаку вперше в СРСР були застосовані як безповоротна бустерна система управління, так і так звана велосипедна схема шасі (до цього вона застосовувалася тільки на легких машинах авіаконструкторів О.Яковлева і С.Алексєєва). На жаль, згодом при зльоті було втрачено ще кілька ек-

вним креном. На висоті 30 метрів при куті нахилу 60-80 градусів літак ковзнув на крило і, вдарившись об землю, загорівся. Загинув весь екіпаж з семи осіб. Причина катастрофи, викликана помилкою в пілотуванні, полягала в порушенні поперечної керуваності літака внаслідок його виведення на критичний кут атаки при здіблюванні.

Це була друга катастрофа нового швидкісного важкого бомбардувальника і перша, пов'язана з особливостями його зльоту. Справа в тому, що

землярів М-4, екіпажі яких загинули. Це гостро пережилося в дальнебомбардувальній авіації і на перших порах викликало необґрунтовану недовіру до цього літака. Але з освоєнням особливостей пілотування важкого літака з незворотною бустерною системою управління і велосипедним шасі вона була подолана. Тривала експлуатація літаків М-4 і модернізованого варіанта – ЗМ на Далекому Сході довела їх високу надійність, літаки ніяких аварій не зазнавали.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

28 лютого – 6 березня

28 лютого 1882 р. народився піонер української авіації, авіаконструктор і льотчик В.М.Хіоні.

28 лютого 1916 р. народився льотчик-випробувач В.Г.Іванов. Провідний пілот із випробувань МіГ-19.

28 лютого 1928 р. народився льотчик-випробувач ДКБ О.К.Антонова О.В.Ковальов.

28 лютого 1943 р. здійснив перший політ винищувач Як-1М (в серії – Як-3), П.Я.Федорові.

28 лютого 1949 р. народився заслужений машинобудівник України, Генеральний директор Національного космічного агентства України (до 2005 р.) О.О.Негода.

29 лютого 1932 р.

народився заслужений льотчик-випробувач СРСР Ю.І.Юмашев. 1959 р. як 2-ий пілот встановив 7 світових рекордів швидкості польоту на М-4. Загинув 19 вересня 1977 р. при виконанні випробного польоту на Су-24.

29 лютого 1952 р. народився військовий льотчик, заступник командувача ПС ЗС України з авіації – начальник авіації (2004-2006) Ю.М.Синенко.

29 лютого 1992 р. створено Національне космічне агентство України (НКАУ).

1 березня 1912 р. народився конструктор ракетно-космічної техніки, соратник В.П.Корольова Б.Є.Черток.

1 березня 1921 р. розпочала роботу "Лабораторія з розробки винаходів М.І.Тихомирова" – перша радянська організація з розробки ракетних двигунів і ракет.

1 березня 1944 р. народився військовий льотчик, начальник штабу ВПС ЗС України (1995-1998), старший науковий співробітник науково-дослідного відділу ЦОТД В.Я.Ляшенко.

1 березня 1951 р. народився головний штурман ПС ЗС України (2004-2009), науковий співробітник науково-методичного відділу ЦОТД С.П.Сафранов.

4 березня 1932 р. створена морська дослідна станція НДІ ВПС у м. Севастополь, зараз ДНВЦ ВС ЗС України (м. Феодосія).

"Робоча конячка" ВТА

Шостого березня 1981 року здійснив перший політ модифікований військово-транспортний літак зі збільшеною дальністю польоту і вантажопідйомністю Іл-76МД. Машину пілотував екіпаж Е.Кузнєцова.

Іл-76МД призначений для викидання повітряного десанту, перевезення військ, бойової техніки (у тому числі середніх танків), доставки військам термінових вантажів, а також транспортування поранених і хворих. При установці недорогого спеціального обладнання може використовуватися для гасіння сильних пожеж. Першу машину створили 1981 року (перший політ відбувся 6 березня 1981 р.) на базі Іл-76М, а з червня 1984-го Іл-76МД почав надходити на озброєння. Іл-76МД – літак автономної експлуатації.

Протягом двох місяців він здатний виконувати завдання далеко від рідного аеродрому і обслуговуватися тільки силами екіпажу. Силова установка, всі системи, обладнання та озброєння повністю збережені, і лише в конструкцію планера введені конструктивні зміни, пов'язані зі збільшенням ресурсу і злітної маси. При експлуатації з бетонаних ВПП першого класу злітна вага літака зросла з 170 до 190 т, в основному за рахунок запра-

влення пального і децю – за рахунок збільшення ваги конструкції. Це дозволило підвищити дальність польоту літака Іл-76МД з максимальним транспортним навантаженням на 40%. Візок шасі, на відміну від Іл-76М, розташований не вздовж, а поперек, що підвищує злітно-посадкові характеристики при використанні ґрунтових аеродромів. Для запобігання потрапляння бруду ніша шасі під час зльоту та посадки закрита. На Іл-76МД застосовані унікальні трищільніні закрилки.

Іл-76МД оснащений засобами індивідуального та вогневого захисту, до складу яких входять: станція попередження про опромінення, станція для створення радіоперешкод, інфрачервоні патрони, автомат викиду димових відбивачів і дві авіаційні гармати калібру 23 мм з радіолокаційною прицільною станцією (для відбиття атак з задньої півсфери). Під крилом можуть встановлюватися підвіски для чотирьох 250-кілограмових авіабомб або радіомаяки

на знімних пілонах.

За транспортними можливостями Іл-76МД перевершує Іл-76М в 1,2 раза, а перед своїм закордонним аналогом С-141 має переваги в експлуатації літака з вкорочених і ґрунтових аеродромів, в можливості тривалої автономної експлуатації. Крім того, оснащеність озброєнням Іл-76МД, притаманна йому висока механізація вантажно-розвантажувальних робіт і велика допустима вага вантажу до 48 т (С-141 – 36 т) значно перевищують можливості порівняно з С-141.

Іл-76МД застосовувалися в ході бойових дій в Афганістані, де в бойовій обстановці він неодноразово підтверджував свої високі льотні характеристики і надійність. Відомий випадок,

коли на висоті 7,5 тис. м в літак влучила ракета і вирвала з фюзеляжу шматок обшивки розміром 2,5х2 м. З цим пошкодженням машина пройшла ще понад 200 км і здійснила успішну посадку.

Іл-76МД знаходяться на озброєнні Повітряних Сил ЗС України. У 2009 і 2010 роках під час проведення операцій "Козаки на кризі" і "Північний сокіл" українськими пілоти з Мелітополя на чолі з заступником начальника авіації Командування Повітряних Сил ЗС України полковником Олександром Кулібабою на військово-транспортному літаку Іл-76МД із авіабази ВПС США "Туле" на датську полярну станцію "Норд" на острові Гренландія перевозились пальне й інші вантажі.

Кубок "Крила України" змінив вінницьку прописку на житомирську

23 лютого у Вінниці відбулося урочисте закриття VI-ї Відкритої першості Повітряних Сил ЗС України з футболу на Кубок газети "Крила України" і призи Вінницької спортивної громадської організації "Обласна федерація футболу" з нагоди Дня захисника Вітчизни.

Змагання проходили протягом трьох днів у спортивному комплексі Командування Повітряних Сил ЗС України. Участь у Відкритому чемпіонаті брали вісім команд з Києва, Харкова, Житомира і Вінниці.

Перед урочистим парадом закриття змагань відбулися матчі за 7-ме, 5-те місце, бронзу першості та чемпіонський поєдинок. Варто зазначити, що 2006 року перемогу у змаганнях здобула команда офіцерів редакції "Крила України". У 2007 і 2008 роках Кубок здобули курсанти Харківського університету Повітряних Сил. 2009 і 2010 років ним володіли гравці спортивного товариства "Динамо" з Вінниці.

Цьогоріч у фіналі першості зустрілися чинні володарі Кубка – "Динамо" з військово-службовцями п'ятого Об'єднаного центру електрогазового та автомобільного забезпечення Повітряних Сил

Зліва направо: І.Гатауллін, М.Прозоровський, В.Дзюба, М.Поплавський, О.Сурін.

України" змінив вінницьку прописку на житомирську і після дворічного перебування у вінницьких міліціонерів нарешті повернувся до військово-службовців Збройних Сил України.

У матчі за третє місце боролися юнаки спортивного товариства "Спартак" та курсанти Харківського університету Повітряних Сил. Бронзу турніру вибороли харків'яни з рахунком 6:0.

Усі ігри проходили під опікою головного судді змагань, заступника голови Вінницької спортивної громадської організації

яким стартам. Вирішальні матчі за вихід до фіналу – пряме тому підтвердження. Не менш яскравими були поєдинки, які нічого не вирішували у турнірному становищі. Приклад тому – чудова, на думку організаторів, ера команди НУОУ зі збірною Командування ПС, яка завершилась результативно нічиєю 6:6.

Під час урочистого парад з нагоди закриття змагань головний штаб команд Повітряних Сил ЗС України генерал-майор Сергій Кушнір, заступник голови Вінницької спортивної громадської організації "Обласна федерація футболу" Михайло Прозоровський, головний редактор газети "Крила України" Микола Поплавський та начальник групи фізичної підготовки і спорту Командування Повітряних Сил ЗС України полковник Володимир Білуха нагородили трьох кращих гравців турніру – голкіпера Юрія Кравцова зі "Спартак", нападника Сергія Литвиновського зі збірної Житомирського гарнізону і бомбардира першості Євгена Малахова з Національного університету оборони України пам'ятними призами. Крім того, всім кращим гравцям, по одному з кожної команди, отримали від обласної федерації футболу цінні подарунки – Дмитро Погріб-

няк – Сухопутні війська, Віталій Столяров – Командування Повітряних Сил, Олександр Петрачков – НУОУ, Микола Місюк – ХУПС, Станіслав Лучанинов – ПвК "Центр", Андрій Штепінський з житомирської команди, В'ячеслав Черниш з "Динамо" і Олександр Ноженко – "Спартак".

Усі кращі гравці та окремі номінанти отримали крім призів від обласної федерації стартові пакети від спонсора змагань компанії "Романов і Партнери" – офіційного дистриб'ютора компанії мобільного оператора "LIFE".

Новоспечений чемпіон і призери отримали від облас-

Командир п'ятого Об'єднаного центру електрогазового та автомобільного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Ярослав Лерман знайшов можливість завітати цього святого дня з Житомира до Вінниці, щоб особисто поспостерігати у фіналі за боротьбою своїх підлеглих. Так, вітаючи команду з перемогою Ярослав Йосипович оголосив, що з нагоди Дня захисника Вітчизни захисник команди прапорщик Микола Петров отримав чергове військово-звання "старший прапорщик", капітан команди майор Андрій Штепінський нагороджений Відзнакою Міністра оборони України "Знак пошани", а сержант військової служби за контрактом Олексій Горковчук удостоєний нагрудного знака командувача Повітряних Сил "За доблесну службу". Гарний подарунок для чемпіонів, чи не так?!

Голова Вінницької обласної федерації футболу Ігор Гатауллін, його заступник Михайло Прозоровський і директор компанії "Романов і Партнери" Олександр Романов отримали подяки від командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенанта Сергія Оніщенка.

Завершуючи урочистості, генерал-майор Сергій Кушнір у День захисника Вітчизни побажав усім без винятку учасникам міцного здоров'я, прагнучи до вдосконалення майс-

ної федерації футболу кубки, дипломи, іменні грамоти на кожного гравця від командувача Повітряних Сил і стартові пакети від "мобільного" спонсора. Крім того, голова Вінниць-

Команда-переможець VI-ї Відкритої першості на Кубок газети "Крила України".

кої обласної федерації футболу Ігор Гатауллін на розвиток футболу і футболу у Повітряних Силах ЗС України і за багаторічну плідну співпрацю вручив полковнику Володимиру Білусі два десятки футбольних м'ячів від обласної федерації футболу.

терності аби наступного року здобути головний трофей – Кубок, який принаймні рік проживатиме в Житомирі.

**Андрій Агєєв.
"Крила України".
Фото автора
та Юрія Ігната.**

Збройних Сил України з Житомира. Перші у півфінальному поєдинку здолали опір команди ХУПС з рахунком 2:1. А житомир'яни впевнено – 6:1 обійшли команду допризовної молоді зі "Спартак".

Фінал був очікувано напруженим. Два тайми по 20 хвилин не виявили переможця, основний час закінчився з рахунком 1:1. За регламентом змагань доля Кубка вирішувалась у серії післяматчевих пенальті. У підсумку, з рахунком 4:3 перемогу здобули житомир'яни. Отож, Кубок "Крила

нації "Обласна федерація футболу" судді національної категорії Михайла Прозоровського. Організатори і представники команд, підсумовуючи хід турніру, одностайно зійшлися в одному – рівень змагань і майстерність команд з року в рік зростає.

– Цього разу було багато цікавих і захоплюючих матчів, – зазначив Головний редактор "Крила України" Микола Поплавський. – Принципівості і безкомпромісності у поєднанні зі спортивною повагою суперників один до одного додають окраси будь-

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається на громадських засадах.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А, тел.
(0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.
Інформаційна підтримка:
"Військо України", "Авиация и время".

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул.
Червоноармійська, 105
тел: 8-067-587-02-96,
8-0432-59-62-26,
факс: 8-0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Тригуб.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Наклад – 1050 прим. Зам. № 112207
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

